

Pedagogisch beleid 2023

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleid van Kindercentrum Bij de Boerderij een locatie van de Boshoeve. De Boshoeve BV heeft drie locaties: de Boshoeve zelf en het Boshuisje in Nieuw Vennep en de Boerderij in Sassenheim. Het team is een geheel en ook het MT (managementteam) bezoekt alle locaties. Om daadwerkelijk een indruk te krijgen van de opvang "Bij de Boerderij", bent u hierbij van harte uitgenodigd de sfeer te komen proeven. Er wordt graag tijd voor u vrijgemaakt om u een rondleiding te geven. Het wordt op prijs gesteld als u dit beleidsplan leest, het geeft immers weer wat u van de kinderopvang Bij de Boerderij mag verwachten en waar u op kunt rekenen. Organisatie breed vormt dit beleidsplan de theoretische basis. U ziet terug wat onze opvang 'bijzonder gewoon' maakt.

In dit beleid is de wet- en regelgeving conform de Wet Kinderopvang verwerkt.

Werkplannen en protocollen

Dit pedagogisch beleid is uitgewerkt in pedagogisch werkplan. In dit werkplan staat specifieke informatie hoe het beleid handen en voeten te geven in de praktijk. De pedagogisch medewerkers werken naar de richtlijnen uit het pedagogisch werkplan, de theorie uit dit pedagogisch beleidsplan en de verschillende protocollen. De protocollen dienen voor de handhaving van onder andere veiligheid en hygiëne. Een belangrijk document over veiligheid en hygiëne kunt u opvragen bij de oudercommissie of Eva Toele. Het werkplan en de protocollen zijn in te lezen via de tablets op de groep of de informatiemap in de entree van de groepen.

Formulieren

In het beleid wordt verschillende keren verwezen naar een bepaald formulier. Bijvoorbeeld het 'wat-kan-beter-formulier' en het 'medicatieformulier'. Deze formulieren zijn beschikbaar op de groepen maar kunnen ook via de website worden gedownload.

Leesbaarheid

Om de leesbaarheid van dit beleidsplan te vergroten zijn bepaalde aanduidingen enkel in mannelijke vorm of juist in vrouwelijke vorm geschreven. Uiteraard kan wat in mannelijke vorm geschreven wordt, ook in de vrouwelijke vorm gelezen worden en andersom. In de tekst van het beleidsplan wordt over 'de ouders' geschreven, hier worden uiteraard ook 'de ouder' of 'de verzorger(s)' mee bedoeld. Hoewel dit beleidsplan ook gericht is aan pedagogisch medewerkers en externen, spreken we de ouders aan door de u-vorm te hanteren. Dit omdat de dienstverlening aan u en uw kind bij ons voorop staat en de rest als vanzelfsprekend volgt. Een enkele keer wordt de term pedagogisch medewerker afgekort tot pm-er.

Inleiding en visie

Het pedagogisch beleid bestaat uit een algemeen deel waarin oa. de pedagogiek, de algemene pedagogische werkwijze en de oudercontacten worden beschreven. Daarna is het pedagogisch beleidsplan gesplitst in een deel specifiek voor het kinderdagverblijf en de opvang van 0-4 jarigen. En een deel voor de naschoolse opvang voor kinderen van 4-12 jaar.

Dit pedagogisch beleidsplan is er mede op gericht om onderstaande visie te realiseren. Hierbij wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- Ieder kind is welkom. Ook kinderen met extra ontwikkelingsgerichte of gezondheid gerelateerde zorg. Het welzijn en de specifieke wensen van uw kind staan centraal. Uw kind voelt zich veilig en geborgen op Bij de Boerderij, waardoor hij zich met veel plezier, vrij en ongedwongen kan ontwikkelen. Er is tijd voor rust en ontspanning en tijd voor spelen en uitdaging.
- Uw kind kan met een gerust hart aan de pedagogisch medewerker van Bij de Boerderij worden toevertrouwd. Er wordt geïnvesteerd in een goede relatie en communicatie met u als ouders. U voelt zich betrokken bij de opvang.
- Pedagogisch medewerkers werken graag bij de Boerderij en uw kind (alle kinderen) staat voor hen op nummer één. De pedagogisch medewerkers werken vanuit het principe dat zij een bijdrage mogen leveren aan de volwassenen van de toekomst. Zij zijn gespecialiseerd en blijven hun professionaliteit voortdurend ontwikkelen. Pedagogisch medewerkers zijn relatiegericht en betrokken, zowel naar u als naar uw kind. Bovendien heeft Bij de Boerderij gespecialiseerde kinderverpleegkundigen, twee orthopedagogen en HBO geschoolde pedagogische medewerkers in dienst. Het multidisciplinair team vult elkaar aan in kennis en kunde.
- De ruim opgezette en gezellige, sfeervolle groepen zijn veilig en schoon. Speelgoed en materialen zijn verantwoord en bieden een boeiende spelstimulans. De tuinen zijn groen, bomenrijk en nodigen uit om op ontdekking uit te gaan.

Bij de Boerderij biedt hoogwaardige kinderopvang. Het welzijn en de specifieke behoeften van uw kind staan centraal. Deze opvang wordt uitgevoerd door professionals die bewust en bekwaam handelen. Zij creëren met enthousiasme een gezonde, liefdevolle en ontwikkeling stimulerende omgeving en zien het als voorrecht uw kind te begeleiden. Uw kind krijgt de gelegenheid zich te ontspannen, zijn talenten te ontwikkelen, te ontdekken en het beste uit zichzelf te halen. Veiligheid, duidelijkheid, betrokkenheid en plezier zijn daarbij de voorwaarden.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Bij de Boerderij en contact	5
Groepen	6
Leidster/kindratio	8
Afwijken van leidster/kindratio	9
Hoofdstuk 2 Algemene visie Bij de Boerderij	10
Hoofdstuk 3 Pedagogiek in de Praktijk	13
Het bieden van emotionele veiligheid	13
Vaste gezichten en mentorschap	14
Ontwikkelen van persoonlijke competenties	15
Ontwikkelen van sociale competenties	17
Aanleren van normen en waarden	19
Hoofdstuk 4 waarderen, Belonen en corrigeren	21
Hoofdstuk 5 Algemene pedagogische werkwijze	24
Hoofdstuk 6 Structureel volgen en begeleiden	30
Hoofdstuk 7 oudercontacten	33
Wenbeleid	33
Oudercommissie	36
Klachtenprocedure	38
Hoofdstuk 8 het team	42
Opleidingsplan	43
Continu screening	45
Hoofdstuk 9 Veiligheid en Gezondheid	46
Ziektebeleid	47
EHBO	48
Vier-ogenprincipe	49

Hoofdstuk 1 Bij de Boerderij en contact

Bij de Boerderij is gevestigd aan de Rijkstraatweg 71, 2171 AK Sassenheim en is een locatie van kindercentrum de Boshoeve te Nieuw Vennep. In de boerderij wordt, evenals bij de Boshoeve, geïntegreerde dagopvang aangeboden aan kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar. Bij de Boerderij is ontstaan vanuit het initiatief van Eva Toele. In de Boerderij zijn 1 babygroep, 1 peutergroep en een kleine BSO groep. Het kinderdagverblijf Bij de Boerderij is gevestigd in de woonboerderij en aangrenzende voormalige stallen welke volledig zijn gerenoveerd.

- De groep de Wollige Wei: 0686815404
- De groep de Margrietjes: 0686846400
- De BSO groep "Op Klompen": 0686893119
- De dagbestedingsgroep de Paardenbloem: 0686803393

Het algemene mobiele nummer van Bij de Boerderij is: 06-20409133

De groepen zijn het beste bereikbaar buiten de spijstijden tussen 9:15-10:00 en 12:15-13:00 en 15:00-15:30. Indien u vragen heeft over planning en ruilen van dagen of facturatie dan kunt u mailen naar Lydia Angenent werkzaam op maandag, dinsdag, woensdagochtend, donderdag en vrijdagochtend: lydiaangenent@bijdeboerderij.nl

Voor algemene vragen kunt u mailen naar de teamleider Wendy de Vilder zij werkt op maandag, dinsdag en woensdag. wendykwast@bijdeboerderij.nl.

Vragen over bijvoorbeeld de visie, pedagogiek of sociale integratie kunt u stellen aan Eva Toele (werkzaam op alle dagen behalve woensdagmiddag): evatoele@bijdeboerderij.nl

Openingsdagen en openingstijden

Uw kind is zowel tijdens schoolweken als vakantieweken* welkom! De openingstijden zijn van 7:15 tot 18:15. Dagdelen zijn ook mogelijk, van 7:15-12:45 en 12:45 tot 18:15. Bij de Boerderij is gesloten op de volgende dagen: Oudejaarsdag, Nieuwjaarsdag, 2^e paasdag, Koningsdag, Bevrijdingsdag (1 keer per 5 jaar, 2020) Hemelvaartsdag, 2^e pinksterdag, 1^e en 2^e kerstdag, en 1 teamdag voor pedagogisch medewerkers.¹ Daarnaast sluit Bij de Boerderij op 24 december om 16:00. Bij de Boerderij kan op max 3 dagen per jaar om 16:00 sluiten waaronder 24 december. In de jaarkalender worden deze data aangegeven.

1.1 De Groepen

In Bij de Boerderij zijn twee stamgroepen voor dagopvang.

De babygroep De Margrietjes

Maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0 tot 2,5 jaar. Drie tot vier gediplomeerde pedagogisch medewerkers en eventueel 1 stagiaire zijn aanwezig op de groep. In deze groep zullen max. 12 baby's aanwezig zijn en max 4 kinderen met een extra zorgvraag.

¹ Kijk voor meer informatie en exacte data per jaar op de website en in de jaarplanning van Bij de Boerderij.

De peutergroep “De Wollige Wei”

Maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar. Twee of drie gediplomeerde pedagogisch medewerkers en eventueel 1 stagiaire zijn aanwezig op de groep.

De naschoolse opvanggroep “Op Klompen”.

Maximaal 10 kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar, een tot twee gediplomeerde pedagogisch medewerkers en eventueel 1 stagiaire zijn aanwezig op de groep.

Bij de Boerderij is naast een regulier kindercentrum een geregistreerd verpleegkundige kinderdagverblijf en een gecontracteerde zorgaanbieder voor jeugdhulp. Naast een pedagogisch team is iedere dag een zorgteam aanwezig die verantwoordelijk is voor verpleegkundige en medische zorg, ontwikkelingsgerichte zorg en orthopedagogische zorg. Ongeveer 20% van de kinderen heeft een extra zorgvraag vanwege een chronische ziekte, epilepsie, syndroom of een lichamelijk en verstandelijke handicap. Voor deze kinderen komt een extra begeleider mee op de groep. U ziet dan meer begeleiders op de groep dan de leidster/kindratio aangeeft. Ook kan de groep kleiner worden gehouden wanneer een kind met een extra zorgvraag op de groep aanwezig is. Deze keuze is afhankelijk van de zorgvraag van het kind. Indien een kind bijvoorbeeld verpleegkundige zorg nodig heeft, dan heeft dit kind een verpleegkundige aan zijn zijde op de groep. Zo krijgt ieder kind de juiste zorg aan aandacht.

In de woonboerderij is een bijzondere groep aanwezig van jongvolwassenen met een veelal lichamelijke beperking. Deze jongvolwassenen voeren onder begeleiding werkzaamheden uit als het helpen in de stallen, verzorgen van de kippen, verkopen van de verse eitjes en het maken van verse salades en groentespreads voor de kinderen in de opvang.

1.2 Leidster/ kind ratio en extra dagdelen

De verhouding tussen het aantal kinderen op de groep en de pedagogisch medewerkers die ingezet worden is wettelijk bepaald. Vanzelfsprekend voldoet Bij de Boerderij aan deze norm. En binnen de Boerderij zijn er zelfs meer pedagogisch medewerkers en meer gespecialiseerde ondersteuning aanwezig.

Binnen de wet is de volgende pedagogisch medewerker/kind ratio beschreven:

- Van 0 tot 1 jaar is er 1 pedagogisch medewerker op maximaal 3 kinderen;
- Van 1 tot 2 jaar is er 1 pedagogisch medewerker op maximaal 5 kinderen;
- Van 2 tot 3 jaar is er 1 pedagogisch medewerker op maximaal 6 kinderen;
- Van 3 tot 4 jaar is er 1 pedagogisch medewerker op maximaal 8 kinderen.
- Van 4 tot 12 jaar is er 1 pedagogisch medewerker op maximaal 11 kinderen; Bovenstaande norm geldt voor het totaal aantal aanwezige kinderen op Bij de Boerderij. In praktijk hanteert Bij de Boerderij een hoger aantal pedagogisch medewerkers/begeleiding op de groep per kind.

1.3 Afwijken van de pedagogisch medewerker-kindratio

Van de pedagogisch medewerker-kindratio (BKR) wordt afgeweken vanaf het moment dat er meer kinderen op de groep zijn maar de tweede of derde pm-er nog niet gearriveerd is of reeds naar huis is gegaan. Enkele keren per jaar wordt geturfd of de tijden van afwijken van de BKR nog kloppend zijn. Vaker indien wordt gesignaleerd dat de tijden wijzigen. Pedagogisch medewerkers geven bijvoorbeeld tijd aan wanneer zij merken dat een bepaalde ochtend meer kinderen vroeg komen of

op een middag juist eerder worden opgehaald. Per groep is een pedagogisch werkplan aanwezig waarin de exacte dagen en tijden rondom het afwijken van de BKR beschreven staan. De roosters van de pedagogisch medewerkers van iedere groep zijn hierop afgestemd.

Babygroep

Er worden maximaal 3 baby's onder de 1 jaar opgevangen door een pedagogisch medewerker. Per dag wisselt het aantal baby'tjes onder de 1 jaar en ook per maand kan dit verschillen. Op de babygroep zijn drie begeleiders aanwezig. De eerste begeleider start om 7:15. Indien zij meer dan drie baby'tjes opvangt in de vroege ochtend, wordt afgeweken van de BKR. Indien zij alleen kinderen boven de 1 jaar heeft, wordt pas afgeweken van de BKR bij 5 kindjes. De roosters luisteren hierdoor nauw waardoor het overleg tussen Lydia en de pm-ers essentieel is. In de startfase van de babygroep de Margrietjes, zal er niet worden afgeweken van de BKR indien er maar 1 pedagogisch medewerker aanwezig is. Bij start zal naar verwachting een klein groepje aanwezig zijn waardoor 1 pm-er nodig is. Een tweede pm-er wordt ingeroosterd voor de vervanging van de pauze en voor het invullen van de tijden buiten het de arbeidstijden van de eerste pm-er. Indien een tweede pm-er volgens de BKR nodig is zal de er als volgt worden afgeweken van de BKR op de babygroep de Margrietjes:

Tussen 7:45 en 8:30 kan worden afgeweken van de BKR

Tijdens de pauzetijden van de pm-ers wordt afgeweken van de BKR. (2 keer drie kwartier en 1 half uur) tussen 13.00 en 14:30.

Tussen 17:00- 17:45 wordt afgeweken van de BKR vanwege het naar huis gaan van de pm-ers.

Buiten deze tijden wordt niet afgeweken van de BKR. In het pedagogisch werkplan wordt voor deze groep de specifieke tijden aangegeven, omdat dit per dag kan wisselen. Ouders worden jaarlijks per nieuwsbrief op de hoogte gebracht, ook indien een BKR wijzigt. En de BKR hangt op het bord naast de deur van de babygroep. De pm-ers voeren dagelijks de aanwezigheidstijden van de kinderen in de tablet met daarin de controle op de juistheid van de BKR.

Peutergroep

Op de peutergroep de Wollige Wei zijn tenminste twee pedagogisch medewerkers aanwezig. De leeftijd van de kinderen is leidend in de aantallen. Op de peutergroep wordt op iedere weekdag op dezelfde tijden afgeweken van de BKR en wel op de volgende tijden:

Tussen 7:45 – 8:30. De eerste pm-er is op de groep aanwezig maar er komen meer kinderen binnen dan de BKR aangeeft. De tweede pm-er start om 8:30 waardoor de BKR weer kloppend is.

Dit komt voor tijdens de pauzes van de medewerkers (iedere pm-er heeft een pauze van 45 min), welke gehouden wordt tijdens de slaaperiode van de kinderen. Deze tijd is van 13:00-14:30. In deze tijd is 1 pm-er op de groep aanwezig maar zijn er meer kinderen dan de toegestane BKR.

De opvangdag sluit af met 1 pm-er. Zij staat tussen 17:00 – 17:45 alleen met mogelijk meer kinderen dan de leidster-kindratio aangeeft. De meeste kinderen zijn om 17:30 weer opgehaald waardoor de BKR weer klopt.

Buiten deze tijden wordt niet afgeweken van de BKR. In het pedagogisch werkplan wordt specifieke beschreven welke tijden we afwijken van de BKR. Ouders worden jaarlijks per nieuwsbrief op de

hoogte gesteld, ook bij wijzigingen. En de BKR hangt per groep op de deur van de groep. De pm-ers voeren per dag de aanwezigheid van de kinderen in voor een controle op de BKR.

De aanwezigheid van de kinderen op alle groepen worden digitaal ingevoerd. Dit programma houdt tevens de BKR in de gaten en een verslag van de BKR kan worden uitgedraaid. Zo houdt de stafmedewerker “plaatsing en planning” de BKR nauw in de gaten en kan hierop anticiperen indien nodig om wijzigingen doorvoeren voor wat betreft begin- en eindtijden van de pm-ers. Wijzigingen worden aan de oudercommissie voorgelegd en ouders worden middels de nieuwsbrief geïnformeerd. De pm-ers niet de enigste medewerkers op de groepen. Ook de verpleegkundigen en pedagogen beginnen vroeg en eindigen laat. Hierdoor is er voldoende mankracht om bij te springen indien er onverwacht veel kinderen starten of langer blijven. En is de daadwerkelijke BKR veel hoger.

Uitzonderingen

In de Boerderij wordt nooit langer dan 3 uur van de BKR afgeweken. Bovenstaande roostertijden zijn ook leidend in het afwijken van de BKR. Bovendien zijn de groepen kleiner dan een regulier kinderdagverblijf en/of staan er meer medewerkers op de groep waardoor er niet of bijna niet van de BKR wordt afgeweken. De bovengenoemde tijden zijn dan ook ruim genomen maar op tijdstippen waarop het verantwoord is om buiten de BKR te staan. Aan het begin en einde van de opvangdag kan verantwoord worden afgeweken van de BKR omdat de kinderen dan vrij spelen en er geen activiteiten worden aangeboden. In de pauzetijden van de medewerkers slapen de meeste kinderen waardoor ook verantwoord kan worden afgeweken van de BKR. Er kunnen enkele uitzonderingen ontstaan waardoor wordt afgeweken van de vastgestelde tijden waarbinnen afgeweken wordt van de BKR. De uitzonderingen zijn altijd in het belang van de kinderen op de groep. Een uitzondering in tijd kan worden gemaakt indien bijvoorbeeld structureel op een groep wordt gezien dat er op een bepaalde weekdag kinderen heel laat worden opgehaald of juist heel vroeg worden gebracht. Indien op een bepaalde weekdag de kinderen heel vroeg worden gebracht en dit ook te zien is in de aanwezigheidslijsten, dan kan worden besloten om tijdelijk de tweede dienst een kwartier eerder te laten starten. Dit kan alleen als aan het einde van de dag nog genoeg medewerkers over zijn om de kinderen goed op te vangen. Dit duurt voort totdat de situatie weer wijzigt. De roosters van de medewerkers worden bijgehouden in de administratie. Het kan ook zijn dat op een bepaalde weekdag juist kinderen laat worden gebracht en laat worden opgehaald. Dan is het juist fijn als de tweede medewerker nog wat langer blijft. De tijd van haar rooster kan dan met een kwartier worden opgeschoven.

De pauzetijden tezamen zijn nooit langer dan 1,5 uur per dag. Het kan zijn dat het op een babygroep op een bepaalde tijd rond deze pauzetijden, precies voedingstijd is en drie baby's tegelijk de fles willen hebben. Dan stemmen de medewerkers hun pauzetijd, in overleg met de planning daar op af. De pauze begint dan een kwartier eerder of een kwartier later.

Naschoolse opvang

Specifiek voor de halve dagen van de naschoolse opvang geldt dat maximaal een half uur afgeweken mag worden en dan volstaan kan worden met de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers van de NSO houden pauze voordat de NSO start. Er wordt niet afgeweken van de BKR aangezien de pm-er de gehele opvangperiode aanwezig is. In de vakantie vult een tweede pm-er de pauze in en de vroege start van de dag tot 8:30. Indien twee pm-ers aanwezig zijn, wordt tijdens de schoolweken niet afgeweken van de BKR.

Schoolvakantie

In

de schoolvakanties geldt de drie-uursregeling voor afwijken BKR. Indien 1 pm-er aanwezig is, wordt niet afgeweken van de BKR een tweede pm-er vult de tijden van de pauze en de opening of sluittijden indien. Hierdoor wordt niet afgeweken van de BKR. Indien twee pm-ers volgens de BKR nodig zijn, wordt afgeweken van de BKR tussen de volgende tijden: de eerste pm-er begint om 7:15 en de tweede om 8:45. Er wordt mogelijk van de BKR afgeweken tussen 8:00 – 8:45. De pm-ers hebben pauze tussen 13:00 – 14:15. In deze tijd wordt afgeweken van de BKR. De eerste pm-er gaat om 17:00 naar huis. Het is mogelijk dat er wordt afgeweken van de BKR tussen 17:00 – 17:45.

Tijdens studiedagen is de naschoolse opvang geopend vanaf 8:15. Ook dan geldt de 3-uursregeling voor de BKR. Afhankelijk van het aantal kinderen worden de pm-ers ingeroosterd. Indien er minder dan tien kinderen gedurende de dag aanwezig zijn, wordt 1 pm-er ingeroosterd. Indien er meer dan 10 kinderen aanwezig zijn, wordt gestart met 1 pm-er om 8:15 uur en de tweede pm-er komt om 8:45 uur. Er wordt dan 30 minuten afgeweken van de BKR. De pauze van de pedagogisch medewerkers wordt ingevuld door collega's die eerder starten. Buiten de genoemde tijden wordt niet afgeweken van de BKR.

Veranderingen worden met de OC besproken en de ouders worden ingelicht. Wanneer er sprake is van een lagere kindbezetting wordt het aantal pedagogisch medewerkers in overeenstemming gebracht met het aantal aanwezige kinderen.

Uitzonderingen

De pauzetijden van de nso-groep is gebaseerd op het moment in de dag waarop de kinderen vrij spelen en veelal even rust houden dmv boekjes lezen na de drukke ochtend. Zodoende kan er verantwoord worden afgeweken van de BKR. De begin en einde tijden van de pauze kan iets afwijken indien de kinderen op uitje gaan. Tijdens een uitje staan de medewerkers altijd zeer ruim. De medewerkers bepalen of zij tijdens het uitje verantwoord pauze kunnen houden of dat de pauze van de medewerkers start nadat zij terug zijn van het uitje en dus later ingaat.

BKR en het wennen

Voor het wennen gelden speciale regels omtrent BKR, meer informatie staat hierover in het wenbeleid.

De belangrijkste regels zijn:

- Een nieuwe wenkind (dus nog niet bekend op de Boshoeve/Boshuis/Boerderij) telt mee voor de BKR op de wengroep
- De maximale groeps grootte mag niet worden overschreden wanneer een kind komt wennen dat geheel nieuw is bij het KDV of BSO
- Wanneer een kind al op de Boerderij is geplaatst en gaat wennen op een nieuwe groep dan kan de maximale groeps grootte worden losgelaten. Deze wentijd is dan wel als activiteit beschreven in het pedagogisch beleidsplan. Een wentijd als activiteit betekent kort wennen. Een dagdeel is te lang.
- Een kind die een korte tijd went in een andere groep op de eigen locatie, kun je aanmerken als een activiteit en daarom telt het kind niet mee voor de BKR op de wengroep. De plaats voor het kind op de eigen groep moet onbezet blijven omdat het ten alle tijden moet kunnen terugkeren naar de eigen groep.

Wennen als activiteit

Kinderen wennen op de dagopvang gedurende halve dagen. Deze wenperiodes worden hierdoor niet als activiteit bestempeld. Kinderen die op de peutergroep aanwezig zijn en gedurende anderhalf a 2 uur wennen op de NSO, kunnen wel als activiteit naar de NSO worden gebracht. Na overleg met ouders wordt een peuter uitgenodigd om te komen spelen op de NSO om alvast te wennen op deze groep. In deze tijd heeft de peuter zijn of haar plekje op de peutergroep maar volgt een activiteit op de NSO. De peuter wordt dan niet meegeteld op de BKR van de NSO. NSO kinderen van buitenaf worden altijd wel meegerekend in de BKR.

Extra dagdelen en ruilen van dagen

Het is op Bij de Boerderij mogelijk om uw kind extra dagdelen opvang te laten genieten. Indien u dit wenst dient u dit in ieder geval 7 dagen voor de extra dag door te geven aan Lydia Angenent. Indien de pedagogisch medewerker/kind ratio het toelaat, dan is het mogelijk om uw kind een extra dag aan te bieden. De hoofdregel is dat uw kind op zijn of haar vaste groep met de vaste pedagogisch medewerker komt. Dit is prettig voor uw kind en voor de pedagogisch medewerker.

Een dag ruilen is mogelijk wanneer u minimaal 7 dagen van te voren vraagt aan Lydia of dit mogelijk is. Ziekte-dagen kunnen niet worden geruild. Vakantiedagen van het kind worden niet met een andere dag buiten de vakantie geruild. Voor een dag ruilen gelden ook dezelfde regels als voor een extra dagdeel. De wettelijke regelgeving vereist dat een kind in een vaste stamgroep aanwezig is. Deze wetgeving vereist tevens dat alleen met schriftelijke toestemming van de ouders en afspraken over de duur, tijdelijk extra opvang in een andere groep dan de stam- of basisgroep van het kind mag plaatsvinden. Lydia of Eva overlegt met u indien van een stamgroep wordt afgeweken en vraagt uw toestemming. De pm-er vraagt het toestemmingsformulier te ondertekenen voor wisseling van de stamgroep. De formulieren worden bewaard bij de gegevens van uw kind.

Plaatsingsprocedure en wachtlijstcriteria

De Boerderij is een kleine opvanglocatie waarbinnen maar weinig plekken voor opvang beschikbaar zijn. Hierdoor ontstaan er snel wachtlijsten. Na inschrijving en rondleiding neemt Lydia contact met u op voor de plaatsing en planning. Op het moment zijn er wachtlijsten op verschillende dagen van de babygroepen. Ook de maandag, dinsdag en de donderdag van de naschoolse opvang heeft een wachtlijst. De Boerderij hanteert voorrangregels voor de plaatsing van de kinderen naar de NSO.

- Kinderen die reeds opvang genieten op het kinderdagverblijf de Boerderij hebben alseerste voorrang voor plaatsing op de NSO
- Kinderen die reeds een broer of zus op de NSO hebben maar op een ander kdv zitten, hebben vervolgens als tweede voorrang
- Kinderen kunnen alleen van de basisschool de Overplaats worden opgehaald
- Kinderen die geheel van “buitenaf” komen hebben geen voorrang op plaatsing NSO. Zij kunnen helaas alleen worden opgevangen indien er voldoende plaats is op de NSO.

Hoofdstuk 2 De algemene visie van Bij de Boerderij

Binnen de Boerderij ondersteunen de pedagogisch medewerkers de visie. Zij werken en handelen om de visie tot uiting te laten komen.

2.1 Sociaal bewogen kinderopvang

De belangrijkste visie is dat alle kinderen welkom zijn. Kinderen mogen in de Boerderij, kind zijn, ongeacht hun beperking en/of chronische ziekte. Eva Toele is directeur en initiatiefnemer van Bij de Boerderij. Zij heeft in haar vorige werk als pedagoge in het ziekenhuis ervaren wat de drive van kinderen is om weer beter te worden: er weer bij mogen horen. Groot was dan ook het verdriet als dit binnen de dagverblijven en naschoolse opvang niet meer mogelijk was vanwege het ontbreken aan verpleegkundige zorg en/of extra ondersteuning. Binnen Bij de Boerderij wordt de sociale integratie van kinderen met en zonder extra zorgbehoefte mogelijk gemaakt door extra (verpleegkundig) personeel, extra ruimte en middelen en de juiste pedagogische ondersteuning.

Uit onderzoek blijkt dat ook voor kinderen zonder extra zorgbehoefte het omgaan met “anders-zijn” een verrijking is voor de ontwikkeling van het kind. In Bij de Boerderij wordt sociaal bewogen kinderopvang aangeboden ter bevordering van de sociale ontwikkeling van de kinderen.

2.2 De Reggio Emilia pedagogiek

In deze pedagogiek ligt de nadruk op wat kinderen kunnen en niet op wat kinderen niet kunnen. Door de sociale integratie binnen Bij de Boerderij, is deze pedagogische wetenschap bij uitstek geschikt.

Uitgangspunten

- pedagogisch medewerkers kijken en luisteren vooral en sluiten aan bij de ontwikkeling en ideeën van kinderen.
- Kinderen hebben allemaal hun talenten en hebben de drang om dingen te onderzoeken. Kinderen leren van elkaar, doen na en maken samen plezier.
- Pedagogisch medewerkers werken vanuit hun hart en vanuit verbondenheid met ouders en kinderen
- Pedagogisch medewerkers maken gebruik van beeldmateriaal om de overdracht letterlijk in beeld te brengen
- de ruimte is een belangrijke factor, omdat deze met name kinderen uitdaagt om te onderzoeken en te experimenteren;
- inspirerende materialen waarmee kinderen hun ideeën en interesses kunnen vormgeven;

Bij Reggio Emilia staan de drie R's voor: Ruimte, Respect en Respons.

Kinderen kunnen zich vaak (nog) niet in woorden uitdrukken. Zij hebben echter wel honderd andere talen om zich uit te drukken. Deze pedagogiek is er daarom op gericht de talen van kinderen te leren kennen en ontwikkelen én te laten horen. Goed kunnen kijken en luisteren is de belangrijkste eigenschap van een pm-er. Het brengt de pm-er vanzelf op ideeën over wat zij met de kinderen kan doen. Kinderen worden zo heel serieus genomen. De pm-ers zijn actief met de kinderen bezig: spelen met hen, praten met hen en helpen hen. Ze helpen de kinderen ook met het registreren van ervaringen, zodat daar later weer over gesproken kan worden. Foto's zijn daarbij belangrijk. Zij hebben daarom altijd een camera bij de hand om belangrijke momenten of feiten vast te leggen.

2.3 De ontdekking in en van de natuur.

Zowel

binnen de Reggio Emilia pedagogiek als vanuit de woonboerderij komt de natuur tot leven. De pedagogische wetenschap beschrijft de gezonde invloed op de ontwikkeling van een kind van de natuur en de ruimte om hem heen. De woonboerderij en zeer ruime tuin, de stallen, hooischuur, weilanden en paarden, het geeft kinderen de mogelijkheid om van de natuur te genieten. Ook de pedagogisch medewerkers onderstrepen het belang van de gezonde natuur en de ontdekkingstocht van de kinderen in deze natuur. De tuin biedt door haar oppervlakte en inrichting, vele mogelijkheden om te leren wat moeder natuur te bieden heeft. De moestuinen zijn er ook voor de kinderen om te kunnen zaaien, oogsten en plukken van de fruitbomen. De inrichting is zo natuurlijk mogelijk maar vol ontdekkingen. Een hut van stro, de kippen en konijnen in de ren om te aaien en te verzorgen. Bloemen om van te ruiken en te plukken, een modderkeuken om “moddersoep” te maken.

De pedagogisch medewerkers in de Boerderij vinden het een voorrecht om de kinderen te begeleiden in hun ontdekkingstocht. Zij zullen stimulerende voorwaarden scheppen om tot de ontdekkingstocht te komen. Binnen de Boerderij worden situaties gecreëerd waarbinnen kinderen zelf kunnen ervaren, voelen en beleven. De Boerderij beschikt over een grote buitenruimtes en een echte hooischuur. Hier organiseren de pedagogisch medewerkers activiteiten waarbinnen de kinderen kunnen ervaren hoe het is om met alles wat de natuur hen geeft, te spelen. Denk bijvoorbeeld aan schapenwol, bladeren en takken, water en zand. Maar ook grote dozen en ander bouw materiaal nodigen uit om de fantasie te stimuleren en de kinderen te laten ontdekken wat ze allemaal kunnen.

De pedagogisch medewerkers stimuleren en begeleiden de kinderen in deze ontdekkingstocht. Ze vragen bijvoorbeeld niet: “wat ben je aan het maken?” Een activiteit hoeft niet altijd iets te worden de beleving op zich is vaak hetgeen plezier geeft. Door vragen als: “wat ben je aan het doen of wat voel je met je handen?” wordt interesse in het beleven en ontdekken gestimuleerd.

2.4 Christelijke identiteit

Eva Toele, directeur van de Boshoeve heeft de locatie “Bij de Boerderij” ontwikkeld vanuit een christelijke identiteit: iedereen is welkom, elk kind is uniek en bijzonder. Dat is de basis. Bij de Boerderij is er voor iedereen, niemand wordt buitengesloten, met welke levensovertuiging u en uw kind ook komen.

Onze christelijke identiteit komt in het dagelijkse leven op de groep vooral tot uitdrukking in de sfeer binnen Bij de Boerderij en in de manier waarop met elkaar wordt omgegaan (normen en waarden). Kinderen wordt geleerd dat ze bijzonder en waardevol zijn, door ze geregeld positief te stimuleren en te waarderen om wie ze zijn. Er wordt gebruik gemaakt van diverse middelen om de normen en waarden over te dragen, die allemaal met respect voor jezelf en voor de ander te maken hebben.

Daarbij komt de identiteit ook naar voren in de keuze van verhalen en kinderliedjes: naast verhalen uit diverse kinderenboeken, wordt ook geput uit de rijke bron die de Bijbel biedt aan verhalen (door bijvoorbeeld de B-boeken of een kinderbijbel te lezen). Er is veel aandacht voor muziek en zingen, daarbij maken we een keuze uit geschikte, positieve liedjes afgestemd op elk leeftijdsniveau. Verder worden er rond de christelijke feestdagen speciale activiteiten georganiseerd (bijvoorbeeld met Kerst en Pasen), maar ook Sinterklaas zal in de Boerderij niet voorbij gaan.

2.5 Risicovol spel

Als kinderen uitdagingen aangaan, grenzen verleggen en risico's inschatten, dan is dat goed voor hun ontwikkeling. Uitdagend spelen maakt ze motorisch vaardiger, zelfverzekerder en socialer. En het verhoogt hun zelfredzaamheid. Daarnaast vinden kinderen het zelf erg leuk omdat ze lekker kunnen bewegen, opwindend en spanning ervaren én trots kunnen zijn op zichzelf. Natuurlijk moet je kinderen beschermen tegen onaanvaardbare risico's, maar een bult of een schaafwond is vaak helemaal niet erg. Sterker nog, er zitten de volgende voordelen aan:

- Een positieve invloed op fysieke gezondheid
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Risicovol spel kan op verschillende manieren. Wij onderscheiden de volgende categorieën

Categorie	voorbeelden
Spelen op hoogte	Klimmen, balanceren op boomstammen
Spelen met snelheid	Schommelen, van een heuvel afrennen
Spelen met gevaarlijke voorwerpen	Helpen snijden van groentes tijdens de kookactiviteit, spelen met hamer en spijkers
Spel uit het zicht	Zelf op ontdekkingstocht gaan, verstoppertje spelen

Per leeftijdscategorie en ontwikkeling wordt het risicovol spel aangepast en aangeboden. Kinderen van de BSO maken in de kerstvakantie een kampvuur, jonge peuters nog niet. Maar zij krijgen wel een plastic mesje om groentes te snijden. Hoe jonger kinderen leren omgaan met risico's, hoe groter de kans dat zij later minder snel letsel oplopen. In het beleid Veilig Ontdekken wordt hier dieper op ingegaan.

Hoofdstuk 3 de Pedagogiek in praktijk

De visie, identiteit en missie vormen de basis in het handelen van de pedagogisch medewerkers in Bij de Boerderij. Het pedagogisch handelen is erop gericht om de vier opvoedingsdoelen van Riksen en Walraven te bereiken:

1 Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

2 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

3 Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties

4 Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken

Deze basisdoelen worden door het pedagogisch team vertaald in de volgende vragen:

1 Heeft een kind het naar zijn zin?

2 Heeft een kind iets geleerd dat zinvol is voor hem?

3 Heeft een kind met andere kinderen gespeeld?

4 Heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan

3.1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt staat het niet open om te spelen en te leren. Veiligheid is de basis voor elk kind, zowel praktisch als emotioneel. Als uw kind zich niet veilig kan voelen in een groep belemmert dit de ontwikkeling van uw kind op allerlei vlakken.

Om een kind het gevoel van emotionele veiligheid te bieden, is het van belang dat er aan de volgende eisen is voldaan:

- Een goede relatie met -en hechting aan de pedagogisch medewerkers
- Juiste communicatie met de kinderen door de betreffende pedagogisch medewerker
- Voorspelbaar zijn van de pedagogisch medewerker voor de kinderen
- Het aanbieden van een duidelijk dagritme tijdens de opvangperiode
- Vaste rituelen voor het vergroten van het gevoel van veiligheid bij het kind

Voor een goede emotionele ontwikkeling is een goede hechting met het kind van essentieel belang. Een kind met een goede hechting met zijn pedagogisch medewerker(s) durft meer te ondernemen. Het kind durft de pedagogisch medewerker(s) los te laten en zelf op ontdekkingsreis te gaan. Hij weet dat als het niet gaat zoals hij had verwacht hij toch kan terugvallen op zijn pedagogisch medewerker(s).

3.1.1 Vaste gezichten en mentorschap

Een kind zal zich sneller hechten door vaste gezichten op de groep. Ieder groep binnen Bij de Boerderij heeft een vast team pedagogisch medewerkers. Kinderen onder de 1 jaar hebben maximaal 2 vaste begeleiders gedurende de week. U ontvangt bij start van de opvang een formulier met de foto's van de twee vaste pedagogisch medewerkers voor uw kind. Indien uw kind aanwezig is, werkt er dus minimaal 1 vaste pedagogisch medewerker. Kinderen boven de 1 jaar hebben maximaal 3 vaste gezichten. Ziekte en afwezigheid van een pedagogisch medewerker wordt zoveel mogelijk ingevuld door de vaste medewerkers van de groepen die dan een extra dag werken. Op de

website kunt u terugvinden wie de vaste medewerkers van de groepen zijn. En u wordt door de pm-ers van de groep ingelicht over de vaste gezichten voor uw kind.

Afwijken vaste gezichtencriterium

In de regel wordt er niet van het vaste gezichtencriterium afgeweken. De Boshoeve heeft een vast team. Het kan zijn dat bijvoorbeeld door een zwangerschapsverlof van een medewerker gecombineerd met de afwezigheid door ziekte van een andere medewerker opeens wel wordt afgeweken van het vaste criterium. De Boshoeve biedt emotionele veiligheid en stabiliteit door te werken met de volgende maatregelen:

- met een vast team van invalkrachten. Deze invalkrachten zijn allemaal in dienst van de Boshoeve en bekend met het pedagogisch beleidsplan.
- Geen ZZP-ers in te zetten. Deze zijn niet ingewerkt en niet vertrouwd
- Vaste invalkracht bij een langer verlof/ afwezigheid van vier weken (door zwangerschap of langdurige ziekte) deze invalkracht gaat dan werken als vast gezicht.
- Het inroosteren van andere vaste medewerkers van de groep bij afwezigheid van een collega. Deze medewerkers werken dan een dag extra per week om de afwezigheid van een collega op te vangen.
- Afgeweken van deze regel geldt alleen waarbij volgens het vaste gezichtencriterium maximaal 2 of 3 vaste gezichten worden toegewezen, dus niet in situaties waarbij er vier vaste gezichten mogen worden toegewezen.

Mentor

In een nieuwe omgeving hebben kinderen behoefte aan vertrouwde gezichten en aan de gelegenheid op hun eigen manier hun gevoel te uiten. Uw kind heeft zijn eigen '**mentor**'. Een mentor is een pedagogisch medewerker die uw kind de meeste dagen in de week ziet. Zij is degene die uw kind het meest zal verzorgen, uit bed halen en voeden. Vooral bij jongere kinderen essentieel in het hechtingsproces. Zij voert de periodiek observaties van de totale ontwikkeling en welbevinden uit en bespreekt deze met u. Iedere pedagogisch medewerker van de groep bouwt een band op met uw kind. De mentor verdiept deze band met uw kind en ook met u. In bondgenootschap wil de mentor met u als ouder, eventuele vragen over ontwikkeling en gedrag of welbevinden van uw kind op tijd bespreken. Deze signaalfunctie is van belang om tijdig interne of externe deskundigheid in te schakelen (zie "Kinderen die opvallen"). Bovenal is het mentorschap bedoeld om voor u laagdrempelig een gesprekspartner te vinden en met uw kind een vertrouwensband op te bouwen. De mentorlijsten hangen aan de deuren van iedere groep.

Gezien en gehoord worden

Voor het gevoel van veiligheid van uw kind is het essentieel dat hij zich gezien en gehoord voelt. Hierin spelen de pedagogisch medewerkers een zeer belangrijke rol: zij bieden de ruimte, aandacht en warmte die uw kind nodig heeft. Dat wordt gedaan bijvoorbeeld gedaan door elk kind aan te spreken bij binnenkomst of ophalen van school. De wijze waarop zij met het kind omgaan, bepaalt voor een belangrijk deel of de opvang ook inderdaad de hechtingsrelatie van kinderen bevordert. De pedagogisch medewerker dient op gepaste wijze te reageren op de emoties van het kind en er wordt van haar verwacht dat zij een affectieve band met het kind aangaat en onderhoudt. De pedagogisch medewerkers spelen zeer zorgvuldig in op de behoeften van uw kind. Met uw kind wordt op een sensitieve en responsieve manier omgegaan met respect voor de autonomie het kind.

Vaste groep

Ieder kind heeft een eigen vaste stamgroep waarbinnen een duidelijke structuur en dagindeling aanwezig is. Iedere groep is herkenbaar voor het kind en aangepast op de behoeftes van de leeftijd

van de kinderen. Een vaste herkenbare groep waarin uw kind mag groeien in zijn eigen tempo en ritme. Hoe sneller de ruimte en de spullen bekend zijn, hoe veiliger uw kind zich voelt en zijn of haar eigen plekje in de groep vindt. Dat 'een eigen plekje vinden' krijgt bij de Boerderij onder andere vorm door fotowanden: een zichtbare plek in de ruimte waar uw kind zijn eigen zelfportret mag ophangen. Zo neemt elk kind letterlijk zijn ruimte in. Soms is het voor een kind erg prettig om een foto van zijn/haar ouder(s) in de groep te hebben. Ook dat is mogelijk. De pedagogisch medewerkers maken graag een plaatsje.

De wetenschap geaccepteerd en gekend te worden biedt een zekere basis voor uw kind om niet alleen in te voegen, maar ook toe te gaan voegen in de groep. Duidelijke grenzen omtrent gedrag zijn hierin belangrijk. Zonder deze basis zal uw kind bij de rest van het aanbod geen baat hebben.

Dagprogramma

De

kinderen kennen een vast dagprogramma tijdens de opvang op de Boerderij. De pedagogisch medewerkers maken gebruik van plaatjes waarin het dagprogramma zichtbaar wordt. Het dagprogramma staat uitgebreid beschreven in het pedagogisch werkplan per groep. U kunt deze altijd opvragen. Ritme en regelmaat zorgen ervoor dat kinderen zich vrij kunnen bewegen. Door de vaste dagindeling en door wijzigingen in de planning tijdig met uw kind door te spreken, weten de kinderen waar ze aan toe zijn. Vaste rituelen zijn belangrijk op moeilijke momenten tijdens bijvoorbeeld het weggaan van de ouders, het naar bed gaan of het verschonen. Tijdens zo'n moeilijk moment is het goed om een vast ritueel te hebben waardoor het kind leert dat de situatie altijd op een vaste manier afloopt.

Uw kind vindt het fijn om mee te draaien in het dagprogramma. Wij raden u dan ook aan uw kind te brengen voor 9:15 en te halen na 16:00.

3.2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het kind moet zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit kunnen ontwikkelen. Het kind moet zich kunnen ontwikkelen op de verschillende ontwikkelingen motorisch, cognitief emotioneel en sociaal. Vanuit het gevoel van veiligheid kan een kind zich ontwikkelen in zijn of haar eigen tempo. De Reggio Emilia wetenschap geeft aan dat ieder kind krachtig is en wil ontdekken en ontwikkelen. Door aan te sluiten op de ontwikkeling en interesse van het kind, daagt de pedagogisch medewerker het kind uit om te proberen en te leren. Het kind leert spelenderwijs steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderde omgeving.

De pm-er heeft kennis over de verschillende leeftijdsfasen van het kind en volgt deze ontwikkeling. Gerichtte activiteiten stimuleren het kind om zich te ontwikkelen. Voor een baby is dit bijvoorbeeld een kiekeboo-spel om te leren dat als iets/iemand weg is, ook weer terug komt of een liedje om de taalontwikkeling te stimuleren. Tot de sportspellen voor het stimuleren van de stimulering van de lichamelijke ontwikkeling. In de Deel van Bij de Boerderij, de groepsruimtes en in de tuin is er veel ruimte hetgeen het kind uitdaagt om te bewegen en te ontdekken.

Ontwikkelen per leeftijd

De pedagogisch medewerkers ontvangen bijscholing in de leeftijdscategorie van de kinderen die zij in hun groep begeleiden. Bovendien ontvangen zij trainingen over bijvoorbeeld het verschil van jongens en meisjes of het begeleiden van spraak/taalstoornissen. Deze bijscholingen verrijken de pedagogisch medewerkers in het pedagogisch handelen. De pedagogisch medewerkers bieden uw kind een passend aanbod van activiteiten, dat gericht is op de ontwikkeling van vaardigheden die passen bij de leeftijd van uw kind. Uw kind heeft daarbij zijn eigen insteek, niet elk kind leert op dezelfde manier. Uw kind wordt uitgedaagd door zo min mogelijk kant-en-klaarmateriaal en activiteiten aan te bieden. En zoveel mogelijk de ontdekkingstocht te stimuleren.

Bij baby's ligt het accent op de lichamelijke en zintuiglijke beleving. Dit is de beleving die wordt opgeroepen door het voelen en ervaren van materiaal en lichaam. In het spel gaat het niet om iets te vormen, maar puur om de beleving van het lichaam. Aanraken, voelen, ruiken en proeven. Bij peuters verschuift het accent van de spelbeleving geleidelijk aan naar de hanteerbare wereld, dit is tevens de wereld die bij de peuters centraal staat. Het hanteerbare spel is het spel waarin het kind toepassingen ontdekt van materialen. Zo kunnen blokken worden gestapeld tot een toren en kun je met een schep een kuil graven. De peutergroep geeft bijzondere aandacht aan de schoolse vaardigheden: zelfstandig jas aan en uit, langer aan de tafel voor een activiteit, de juiste penguip en het leren van kleuren, aantallen, groot en klein.

Over kinderen in leeftijdsgroep vier tot twaalf jaar kun je over het algemeen genomen zeggen dat ze de wereld om zich heen willen begrijpen en daarom een natuurlijke drang hebben om te ontdekken. De nadruk bij hen ligt op de esthetische beleving van het spel. In de esthetische spelwereld zijn kinderen gericht op vormgeving. Het gaat om de uiterlijke verschijningsvorm, structuur en eenheid. De smaak van het kind gaat een rol spelen, begrippen als mooi en lelijk krijgen inhoud. Door te ordenen en te construeren vormen kinderen nieuwe dingen, knutselen is hiervan een goed voorbeeld. Ook gebruikt het kind fantasie en verbeeldingskracht in zijn spel. Creativiteit en expressie spelen hierbij een belangrijke rol.

Het pedagogisch team van Bij de Boerderij en Boshuisje zijn overtuigd volgens de Reggio dat kinderen vooral leren door te ontdekken. Te spelen, te ervaren, te voelen, proeven, ruiken, horen en zien. Aangeboden activiteiten hebben daardoor niet altijd een "mooi gevormd knutselwerk" als resultaat. Maar wel een foto van uw kind met zijn/haar handen in de scheerschuim, gekleurde rijst in zijn haar of moddervlekken op de broek.

De 100 talen van een kind

Een bijzonder aandachtspunt om de persoonlijke competenties te stimuleren gebaseerd op de visie van de Reggio is de 100 talen van het kind. De pedagogisch medewerkers van Bij de Boerderij zijn of worden onderwezen in het observeren van de 100 talen van een kind. Voor een kind is de eerste taal niet de taal van woorden maar van mimiek, stem, intonatie, houding, ogen enzovoort. Kinderen zijn gevoelig voor de non-verbale communicatie van de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun houding. Zij gaan bijvoorbeeld door de knieën om met een kind te kunnen praten en op ooghoogte elkaar aan te kunnen kijken. Ze gebruiken hun stem op een rustige en gelijkmatige manier en zullen niet schreeuwen tegen de kinderen. Hun houding is open en vriendelijke om de kinderen een gerust gevoel te geven. Pedagogisch medewerkers gebruiken naast de gesproken taal ook ondersteunende gebaren in de communicatie met jonge kinderen. Deze

gebaren zijn de gebaren uit de officiële Nederlandse gebarentaal en stimuleren de ontwikkeling van het kind en zorgen ervoor dat kinderen beter worden begrepen.

3.3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties

Met sociale competenties wordt bedoeld dat het kind leert om goed te kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen. Het leren van sociale competenties geeft aan kinderen de kans om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving. Er worden verschillende mogelijkheden binnen Bij de Boerderij aangeboden om zich sociaal te ontwikkelen, zowel in de groepsmomenten als tijdens de individuele spelmomenten. Het kind ervaart spelenderwijs hoe het is om in een groep aanwezig te zijn. Hoe om te gaan met leeftijdsgenootjes en bovenal hoe leuk het is om met elkaar een activiteit te ondernemen.

De pedagogisch medewerker geeft een goed voorbeeld in hoe met elkaar moet worden omgegaan om een respectvolle en liefdevolle manier. Zij begeleidt het kind in de interactie met andere kinderen en met de medewerkers. Teneinde om kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.

Sociale integratie

In de groep spelen de kinderen met leeftijdsgenootjes maar ook met kinderen met een handicap of (chronische) ziekte. Kinderen ontmoeten leeftijdsgenootjes in een rolstoel, kinderen met een sonde of meervoudige handicap. Uit onderzoek blijkt dat jonge kinderen een natuurtalent zijn in het omgaan met “anders-zijn”. Dit talent neemt rond het achtste levensjaar af. Mensen en kinderen met een beperking worden dan zielig of eng. Bij de Boerderij wil dit natuurlijke talent behouden waardoor vooroordelen en zelfingenomenheid niet tot ontwikkeling komt.

De pedagogisch medewerkers stimuleren dit natuurtalent van de kinderen door te letten op het gevoel van veiligheid. Voor dit gevoel is het belangrijk dat de kinderen begrijpen wat een ander kind heeft en wel of niet kan. Uitleg over bijvoorbeeld een beperking als het niet kunnen lopen of eten krijgen via de sonde is van groot belang in het begrijpelijk maken waardoor geen angst zal ontstaan bij andere kinderen. Kinderen begrijpen vanaf jonge leeftijd al goed dat een ander kind niet tot alles in staat is. Het uitleggen wat een kind wel kan of de mogelijkheid tot helpen geeft aan beide kanten plezier en uitdagingen in het spelen met elkaar.

Zodoende krijgt het kind leermogelijkheden om met elkaar en naast elkaar spelen, praten, luisteren, plezier hebben met elkaar, samen delen, rekening houden met elkaar, reageren op elkaar. Kinderen leren elkaars talent te zien en het eigen talent te waarderen en uit te bouwen. De pedagogisch medewerkers van Bij de Boerderij vinden dit een belangrijke boodschap binnen de opvang.

Erbij horen

Groepsactiviteiten zoals rituelen bij verjaardagen, afscheid nemen, samen eten, fruitmomenten, geven uw kind het gevoel ergens bij te horen. Op de groepen hangen foto's op kindhoogte en liggen er fotoboeken met foto's van de groep. Kinderen pakken deze foto's en bekijken deze samen. Het bevordert het “wij gevoel, het horen bij de groep. De kinderen delen ervaringen samen en door deze weer te herbeleven wordt de band tussen de kinderen versterkt. Tijdens tafelmomenten wordt het gevoel van erbij horen versterkt doordat de pedagogisch medewerkers (aan de hand van de fotoboeken) bespreken wat de kinderen samen hebben ondernomen. En wat zij tevens gaan ondernemen, als groep met ieder zijn of haar eigen talent.

Vanaf jonge leeftijd

Al vanaf jonge leeftijd ontwikkelt het kind zijn sociale competenties. Een baby haalt vooral plezier uit de contacten met de pedagogisch medewerkers maar kan ook genieten van het kijken naar spelende kinderen. Vanaf ongeveer een jaar gaan kinderen naast elkaar spelen en elkaar bekijken. Weer later gaan ze echt met elkaar spelen. Ze zullen dus veel van elkaar leren. De pedagogisch medewerker verwoordt het gedrag van de kinderen zodat gevoelens en gedrag van de ander begrijpelijk en inzichtelijk wordt gemaakt. De pedagogisch medewerker laat ze bijvoorbeeld oog krijgen voor het verdriet van een ander kind. Ze betreft de kinderen bij het troosten van elkaar. Ze leert de kinderen op hun beurt wachten en elkaar te helpen. De pedagogisch medewerkers bieden tijdens iedere dag een gezamenlijke activiteit aan de kinderen ook aan de jonge baby's. Dit kan variëren van gezamenlijk knutselen of samen muziek maken en liedjes zingen en eindeloos boekjes lezen. Op de NSO hebben de kinderen de keuze uit meerdere activiteiten en mogen zelf kiezen waaraan zij mee willen doen. De kinderen ervaren het plezier in het samen zijn en leren van elkaar verschillende vaardigheden of nemen ideeën over.

Op en om de beurt

De pedagogisch medewerkers leren de kinderen dat iedereen aan de beurt komt. Ze let erop dat niet iedere keer hetzelfde kind als eerste mag beginnen maar wisselt dit af. In eerste instantie zal ze hierin een sterk leidende rol innemen maar probeert deze steeds minder aanwezig te laten zijn. Waardoor de kinderen de kans krijgen om het zelf te doen. De pedagogisch medewerker is zich bewust dat alle kinderen evenveel aandacht krijgen. Ze wisselt met het op schoot nemen van verschillende kinderen. En is alert op de rustige kinderen die minder aandacht vragen. De pedagogisch medewerker benoemt dat alle kinderen lief zijn en er voor ieder kind een plaatsje is. De pedagogisch medewerker leert de kinderen om samen te spelen en het speelgoed te delen. Soms is het erg moeilijk voor een kind om te wachten op zijn beurt. De pedagogisch medewerker maakt deze wachttijd inzichtelijk door bijvoorbeeld een kookwekker te zetten op twee minuten. Na de bel wordt het speelgoed overgeven aan het andere kind en de kookwekker wordt weer opnieuw gezet. Oudere kinderen begrijpen veelal goed dat het wachten op de beurt nodig is. Dan staat het samen bereiken van een doel centraal in de activiteiten.

3.4 Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken

Kinderen wordt gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en actieve participatie in de maatschappij. De bovenstaande drie opvoedingsdoelen vormen de basis om deze normen en waarde eigen te maken en de sociale vaardigheden aan te leren. De kinderen leren wat wel en wat niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels: je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen probeert de pm-er ze dit bij te brengen.

Dit basisdoel is de kern van de opvoeding: de kinderen laten kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met omgangsvormen in onze samenleving. Het bereid het kind voor om goed te kunnen functioneren in de maatschappij.

Voorbeeldfunctie

Op het gebied van het overdragen van normen en waarden speelt de voorbeeldfunctie van de pedagogisch medewerkers een zeer grote rol. Kinderen kijken naar volwassenen om te leren.

Daarom is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers zich bewust zijn van hun houding, taalgebruik en gedrag op de groep. En ook hoe in het dagelijkse leven vorm wordt gegeven aan de normen en waarden van Bij de Boerderij. Kinderen leren door te kijken en te luisteren naar de pm-ers. De pm-ers volgen de gedragscode binnen de Boerderij op. Correct gedrag maar ook mensen welkom heten bij binnenkomst en niet achter iemand zijn/haar rug praten, zijn voorbeelden in gedrag die kinderen overnemen door het voorbeeld wat zij zien. De pedagogisch medewerker van de Boerderij wil uw kind de mogelijkheid bieden binnen experimenteel spelen zelf te ontdekken welk gedrag functioneel en constructief is. Zo leert uw kind door te ervaren. Het gaat er hierbij dus om dat de pedagogisch medewerker niet *preventief* ingrijpt, zolang de veiligheid gewaarborgd blijft. Hierbij worden de grenzen duidelijk aangegeven, waardoor uw kind weet waar hij aan toe is, zich veilig voelt en meer initiatieven durft te nemen. Het volgende hoofdstuk belicht de wijze waarop kinderen regels, normen en waarden worden aangeleerd. De normen en waarden die het pedagogisch team over wilt dragen aan uw kind komen vooral voort uit de kernwaarde: het respect hebben voor jezelf en de ander (heb je naaste lief als jezelf). Daarnaast willen de pm-ers uw kind helpen in zijn individuele vorming en stimuleren in zijn eigenheid. Pedagogisch medewerkers zijn daarin het voorbeeld: het beste halen uit jezelf en de ander (uw kind)!

Documenteren

Een vast onderdeel van de Reggio pedagogiek is het zogeheten documenteren. In de groepen worden de activiteiten vastgelegd door foto's. Deze foto's geven zo een mooi beeld van de ontdekkingstocht welke uw kind die dag heeft gemaakt, wat het kind heeft geleerd en hoe dat zich heeft geuit. Zo wordt u deelgenoot van hetgeen er op Bij de Boerderij gebeurt. De foto's worden ook gebruikt voor de kinderen om terug te kijken en te zien wie er deelnam aan een activiteit. Dit versterkt het groepsgevoel en het bij elkaar horen. Maar geeft bovenal veel plezier bij de kinderen. Indien u niet wilt dat uw kind op de foto staat in de groep dan kunt u dit aangeven bij de pedagogisch medewerker van uw groep.

Hoofdstuk 4 Belonen, waarderen en corrigeren

Ieder kind wordt gewaardeerd binnen de Boerderij om wie het is. Ieder kind heeft baat bij beloning, waardering en grenzen om later zich goed staande te kunnen houden in de maatschappij. Voor een kind is het belangrijk te weten waar de grenzen liggen. Grenzen bieden een kind veiligheid, duidelijkheid en daarmee ook rust. Een kind leert die grenzen kennen door duidelijk en consequent optreden van de pedagogisch medewerkers. Grenzen en regels moeten consequent worden gehanteerd waarbij rekening gehouden moet worden met de leeftijd en ontwikkelingsniveau van het kind. De pedagogisch medewerker legt op het niveau van het kind uit wat de regels en grenzen zijn. De pedagogisch medewerker probeert de kinderen zoveel mogelijk zelfstandig te laten ervaren wat het wel en niet kan of mag. Ingrijpen doet ze zeker als de situatie zo is dat een kind gevaar oploopt of angstig is. Zo heeft het kind de zekerheid niet in een moeilijke situatie te komen en kan het naar hartenlust oefenen, ontdekken en proberen.

Van kinderen kunnen we niet verwachten dat ze zich altijd sociaal gewenst en aangepast gedragen. Uw kind beschikt nog niet over alle gereedschappen die volwassenen zich eigen hebben gemaakt als het gaat om het omgaan met conflicten en het verwoorden van gevoelens. Hij zal daarom soms uit onmacht, impuls of onrust ongewenst gedrag vertonen. Onder ongewenst gedrag wordt het herhaaldelijk overtreden van het Boshoeve verstaan, zoals weergegeven in dit beleid. Bij ongewenst gedrag op de groep wordt er in een gesprek voor gezorgd dat uw kind zelf aan het woord komt. Daarbij wordt vanuit een ik-boodschap (2) duidelijk gemaakt welk gedrag niet geaccepteerd wordt en er wordt een constructief alternatief geboden. Er worden (vervolg)afspraken gemaakt voordat uw kind weer gewoon meespeelt op de groep.

Corrigeren

Corrigeren van gedrag is zeer leeftijdsafhankelijk. Kinderen hebben in eerste instantie geen besef van goed en fout en ook niet van “expres”. Corrigeren heeft dan geen enkel zin en verstoort de hechtingsrelatie met het kind. Nadat kinderen oorzaak en gevolg begrijpen, heeft corrigeren van gedrag een lerende factor. De pedagogisch medewerkers weten de geldende pedagogische wijze welke gebaseerd is op de leeftijdsfase, het vermogen te begrijpen en de pedagogische visie. Soms laten kinderen ongewenst gedrag zien en overtreden ze herhaaldelijk een regel. Negeren en afleiden zijn vaak succesvolle manieren om ongewenst gedrag in gewenst gedrag te laten veranderen. Indien een pedagogisch medewerker vragen heeft over het gedrag van een kind. Of het gewenste gedrag niet bereikt, schakelt zij de hulp van de orthopedagoog in.

Voor het beleid op dit gebied: omgaan met conflicten en opvallend/ongewenst gedrag van kinderen is gebruik gemaakt van de theorie van Gordon. Hoofdstuk 6 en 7 van Gordons boek ‘Luisteren naar kinderen’ beschrijft de theorie waarvan gebruik wordt gemaakt. De organisatie onderschrijft niet alle facetten van Gordons gedachtegang, maar hanteert wel zijn theorie op het gebied van conflicthantering met kinderen.

Ouders en pedagogisch medewerkers maken samen afspraken over gewenst en ongewenst gedrag van het kind. Ouders geven aan welk gedrag zij niet gewenst vinden en hoe hier mee omgegaan dient te worden. De pedagogisch medewerker stemt haar pedagogisch handelen af op de wensen van ouders en de richtlijnen vanuit het pedagogisch werkplan. Op deze manier kan er voor een kind geen onduidelijkheid ontstaan wat waar wel en niet mag.

Teveel afkeuren is niet gewenst, omdat dat het zelfbeeld van het kind in gevaar brengt. Wanneer er ingeval van ongewenst gedrag correcties worden gegeven is het belangrijk dat:

- de correctie past bij de leeftijd van het kind,
- de correctie moet passen bij de daad,
- het kind weet waarom hij correctie krijgt,
- de correctie zo snel mogelijk na het ongewenste gedrag gegeven wordt,
- de correctie een duidelijk begin en einde heeft
- na de correctie het contact weer goed is door even een knuffel of samen te spelen

Belonen en positief opvoeden

Door beloning

en positief opvoeden bouwt een kind zelfvertrouwen op en een goede band met ouder en pedagogisch medewerker. Bovendien leert het kind de juiste gedragsregels waardoor negatief gedrag zal afnemen. Positief opvoeden is belangrijk voor de ontwikkeling van een kind op alle gebieden. En daarom wordt binnen Bij de Boerderij hieraan veel aandacht geschonken.

- Tip 1:Als je kind jou iets wil laten zien, stop dan waarmee je bezig bent en geef aandacht aan het kind.
- Tip 2:Geef het kind vaak blij van je affectie door lichamelijk contact. Meestal vinden kinderen het fijn om geknuffeld te worden of je hand vast te houden.
- Tip 3:Praat met de kinderen over dingen waar ze geïnteresseerd in zijn en vertel de kinderen ook wat je zelf hebt meegemaakt.
- Tip 4:Prijs het kind gericht als het iets doet, dat voor jou voor herhaling vatbaar is, bijvoorbeeld: "Wat goed dat je meteen doet wat ik vraag".
- Tip 5:Het ligt voor de hand, dat kinderen vervelend zijn als ze zich vervelen. Zorg voor genoeg materiaal en activiteiten voor binnen en voor buiten, bijvoorbeeld brooddeeg, kleurpotloden en kleurboeken, kartonnen dozen, verkleedpartijen, een speelhut of speeltent.
- Tip 6:Leer het kind nieuwe vaardigheden door die eerst voor te doen en geef het kind dan de kans om het zelf te doen. Pedagogisch medewerkers spreken op een beleefde manier met elkaar en stimuleren de kinderen ook om netjes te praten
- Tip 7:Maak duidelijk, dat er grenzen zijn aan wat je van het kind accepteert. Neem de tijd om met de hele groep te praten over de regels die in Bij de Boerderij gelden en maak het kind ook duidelijk wat de consequentie is als regels overtreden worden.
- Tip 8:Wees realistisch in de verwachtingen die je hebt. Alle kinderen zijn van tijd tot tijd ongehoorzaam of stout en het zal zeker voorkomen, dat discipline problemen geeft.

Aandacht geven aan gewenst en positief gedrag werkt altijd stimulerend en lonend. De pedagogisch medewerker probeert dan ook vaker te belonen dan te corrigeren. Belonen bestaat bij voorkeur uit het geven van aandacht.

Pesten & Ruzie

Pesten en ruzie behoren tot gedrag welke gecorrigeerd moet worden. Indien een kind wordt gepest kan dit een gevoel van onveiligheid teweeg brengen. We zien veiligheid als voorwaarde voor een gezonde ontwikkeling. Daarom zullen we gevallen van pesten altijd in een open gesprek met en door

de kinderen laten bespreken². Kinderen die moeite hebben zich weerbaar op te stellen in de groep zullen we zoveel mogelijk ondersteunen in het ontwikkelen van de weerbaarheid. Veel kinderen pesten vanuit een laag zelfbeeld. Op de groepen streven we ernaar elk kind zijn eigen kwaliteiten te leren zien en waarderen. Door deze positieve benadering hopen we te voorkomen dat kinderen hun toevlucht zoeken in het bevestigen van de eigenwaarde door het degraderen van anderen.

Bij dit alles stellen we natuurlijk voorop dat pestgedrag niet wordt geaccepteerd.: we zullen dus beide partijen helpen de sociale interactie terug te brengen tot een acceptabel niveau. Hierbij zullen we u altijd betrekken bij het proces en samen met u kijken naar de juiste aanpak. Na overleg met u, zal (in het geval van NSO) ook contact worden gelegd met de school om te kijken of daar hetzelfde pestgedrag speelt en wat er gedaan wordt om uw kind te helpen. Bij het bespreken van pesten op de NSO zullen we de nadruk leggen op het leren inleven in de ander. Hierbij zijn de pedagogisch medewerkers actief betrokken maar worden de kinderen zoveel mogelijk aan het woord gelaten. Dit geldt ook voor het bespreken van ruzies. We benadrukken het positief en waardierend omgaan met elkaar en zullen de kinderen handvatten geven voor het verwoorden van frustratie en stimuleren naar elkaar te luisteren. In het pedagogisch werkplan staan richtlijnen om hiermee om te gaan.

---

² 'Kinderen zijn zichzelf, werken met kinderen volgens Thomas Gordon' Joyce Gabeler, Wilna Weeda en Janny van Wieringen, paperback 1996.

Hoofdstuk 5 Algemene pedagogische werkwijze (KDV/NSO)

Ontwikkelingsfases stamgroep en basisgroepsruimte

Alle kinderen maken deel uit van een groep. We noemen dit de stamgroep. In Bij de Boerderij is een babygroep voor kinderen van 0-2 jaar gesitueerd in een heerlijk en volledig houten, lichte ruimte. In Bij de Boerderij zijn we overtuigd van de meerwaarde van horizontale groepen omdat zo beter kan worden ingesprongen op het dagritme en de interesses van de kinderen. De babygroep straalt rust, warmte en gezelligheid uit in dagritme en in indeling van de groep. Voor de rust van de baby's, verlaten deze kinderen hun basisgroepsruimte niet.

Peuters rond de 2 jaar worden mee beweeglijk en gaan op onderzoek uit. Zij hebben heerlijk veel speelruimte in de woonkamer maar ook in de speelkamer. Tevens biedt de hooischuur een nieuwe ontdekkingstocht.

Peuters kunnen ook hun basisgroepsruimte verlaten omdat er een activiteit in de woonboerderij wordt aangeboden. Alle activiteiten/uitstapjes is onder begeleiding van de vaste pm-ers. Het kan tevens voorkomen dat de peuters bij start en einde van de opvang, aanwezig zijn in de groepsruimte van de babygroep de Margrietjes. Dit om het vier-ogen principe te waarborgen. Nadat de tweede pm-er aanwezig is van de beide groepen, zullen de peuters naar hun eigen groep de Wollige Wei gaan.

De naschoolse opvang heeft 1 in basisgroep. Deze groep is maar klein en zal bij start van de locatie uit enkele kinderen bestaan. De groep heeft een heerlijke ruimte in de woonboerderij en achter bij de paarden. Deze groep hoeft de stamgroep niet te verlaten bij zoveel mogelijkheden.

5.1 Algemene pedagogische aandachtspunten

Slapen

Op de Boerderij wordt het dagritme van thuis aangehouden indien uw kind een baby is. Na verloop van tijd merken de pm-ers dat uw kind mee kan gaan met het dagritme van de groep. Uw kind slaapt twee keer per dag (rond het eerste levensjaar) en later 1 keer per dag (meestal rond 15-18 maanden). Slapen wordt aangeboden aan kinderen in ieder geval onder de drie jaar of als de pm-er merkt dat het kind erg moe is. Slapen is erg belangrijk voor de hersenontwikkeling van het kind. Ook slapen kinderen slecht s' nachts indien het overdag te moe is geworden. Kinderen vallen dan van uitputting wel snel in slaap maar slapen niet goed door. Kinderen tot +/- drie jaar slapen gemiddeld tussen de 1,5 en 3 uur. Inkorten van een middagslaapje of deze overslaan, zorgt niet voor een betere nachtrust maar verergert dit probleem. De pm-er denkt graag met u mee om eventuele slaapproblemen op te lossen.

Voeding

In de Boerderij wordt vers brood van de bakker geleverd, vers fruit en verse vleeswaren van een ambachtelijke slager. In het voedingsbeleid van Bij de Boerderij staat beschreven hoe wij de kinderen een zo gezond en gevarieerd mogelijk voedingspatroon willen aanleren. Het samen eten met elkaar aan tafel en zien eten, dragen bij aan het eten proeven, uitproberen en voldoende eten. Activiteiten omtrent bakken en koken zijn hierin ondersteunend. De kinderen leren geregeld hoe zij groentesoep kunnen maken, macaroni of een appeltaartje. Prachtig om te zien hoe kinderen hiervan smullen en het plezier aan de voorbereiding. De maaltijden vormen in het dagritme vaste momenten van rustig samenzijn, waarbij nieuwe energie wordt opgedaan. Vanaf de dreumesleeftijd willen we samen de maaltijd op een vast tijdstip gebruiken.

Bij de maaltijd wordt er zittend aan tafel gegeten en gedronken. Wanneer het lekker weer is kan een eet- of drinkmoment ook buiten plaatsvinden. Tijdens het eten en drinken komen verschillende opvoedkundige aspecten naar voren. Samen zingen (voor of na het eten), gesprekjes voeren en luisteren naar elkaar zijn hierbij heel belangrijk. Uw kind leert zelf een keuze te maken wat hij op z'n boterham wilt. De pm-ers zorgen dat uw kind genoeg drinkt. Er wordt gestimuleerd de beker leeg te drinken en de overgang van fles, naar tuitbeker, naar gewone beker te stimuleren waar nodig, maar er wordt niet gedwongen. Aan tafel wordt geen strijd aangegaan over het eten, maar uw kind krijgt complimentjes als hij netjes heeft gegeten en de boterham is opgegeten.

Allergie of dieet

Als uw kind een vorm van voedselallergie of dieet heeft, horen we dat graag. Hier wordt dan rekening mee gehouden. We verwachten dat u zelf alternatieve producten meebrengt en deze afgeeft aan de pedagogisch medewerker.

Zelfbereid voedsel van thuis mag niet worden gegeven op Bij de Boerderij (GGD voorschrift ivm hygiëncode)

Wij gaan ervan uit dat uw kind thuis ontbijt en zijn avondmaaltijd thuis nuttigt.

Alle pedagogisch medewerkers weten hoe (zorgvuldig) om te gaan met borstvoeding en adviseren u in het bewaren en aanleveren van deze voeding. Ook het leren van uit de fles drinken naast de borstvoeding is een aandachtspunt. Het is voor uw baby prettiger om goed het flesje leeg te kunnen drinken. Indien de baby niet genoeg uit de fles drinkt of de fles weigert zullen we u bellen voor overleg.

Toilet en Zindelijkheidsstraining

Er zijn vaste schoon- en toiletmomenten. In de dagopvang wordt er na elk eetmoment een bezoek aan het toilet gebracht en vindt er een schoonronde plaats. Maar uiteraard worden volle plasluiers en poepluiers direct verschoond. Op de NSO gaan kinderen zelfstandig naar het toilet, wel houdt een pedagogisch medewerker toezicht op het handen wassen na toiletgang. Ook wordt bij de kleuters op vaste momenten aan de kinderen gevraagd te plassen om het vergeten te voorkomen. Kinderen van de NSO die niet zindelijk zijn kunnen niet naar de NSO. Bij een ongelukje wordt het kind geholpen met de verschoning. Indien een kind door een beperking niet zindelijk kan worden (of later) zal de individuele begeleider hem helpen naar het toilet of verschoning. In overleg met u kunnen we beginnen met een zindelijkheidsstraining. We verzoeken u de pedagogisch medewerkers hiervan op de hoogte te brengen als u daarmee wilt starten bij uw kind. Als uw kind zindelijk aan het worden is, wordt het bij geslaagde pogingen op het potje/toilet uiteraard geprezen. Tijdens de periode waarin uw kind zindelijk wordt is het wel noodzakelijk dat u een extra verschoning set kleding in het mandje van uw kind achterlaat. Uw kind vindt het zelf vaak erg vervelend als hij een ongelukje heeft gehad en dan is eigen schone kleding prettig voor uw kind.

Verjaardag

Op

zijn verjaardag mag uw kind in het middelpunt van de belangstelling staan. Uw kind mag zijn verjaardag vieren op de groep, maar dit is niet verplicht. Tegen de tijd dat uw kind jarig is, vragen de pedagogisch medewerkers aan u of en wanneer het gevierd mag worden. Die dag wordt de groep versierd. Uw jarige kind krijgt een feestmuts en mag op de verjaardag-stoel plaatsnemen. Er wordt gezongen door de hele groep en bij de liedjes worden instrumenten gebruikt. Een klein cadeautje zal niet ontbreken. De jarige job wordt de hele dag extra in het zonnetje gezet. U kunt het beginmoment

van de verjaardag bijwonen indien gewenst en/of een fototoestel of videocamera achterlaten zodat de feestelijke momenten thuis nog eens herleefd kunnen worden. Als kinderen willen trakteren wordt een gezonde traktatie gestimuleerd. De pedagogisch medewerkers hebben allerlei leuke ideeën voor u als u inspiratie zoekt.

Overlijden van een dierbare

Als een dierbaar persoon in het leven van uw kind komt te overlijden zal dit grote impact hebben op zijn beleving. Uw kind zal proberen dit onvoorstelbare te begrijpen. Uw kind is, afhankelijk van de leeftijd- en ontwikkelingsfase waarin uw kind zich bevindt, op verschillende manieren bezig al het onbegrijpelijke dat hij waarneemt en beleeft een plek te geven. Het 'gewone' en 'alledaagse' voor volwassenen is hierbij voor uw kind al onbegrijpelijk. Het overlijden van een opa, oma, oom of tante, misschien zelfs een ander kind uit de kennissenkring, zal de belevingswereld van uw kind tijdelijk in de war brengen. Bij de Boerderij wil hierin begeleiding bieden en geeft daarbij gehoor aan uw wensen. Er wordt ingespeeld op de behoefte van ieder kind en de 'volwassen' rouwverwerking wordt niet aan uw kind opgedrongen, maar er wordt aangesloten bij wat uw kind aangeeft (non-verbaal of verbaal) nodig te hebben. Hij zal wellicht verstandelijke uitleg willen hebben over het doodgaan en hoe dat kan. Daaraan willen we gehoor geven, maar met een duidelijk oog op de leeftijd en het gevoelsniveau van uw kind: kennis kan een bron van angst worden. Daarom bieden we ook de troost die de Bijbel ons aanreikt indien u als ouder dit onderstreept. Naast deze emotionele en geestelijke steun willen we als pedagogisch medewerkers betrokkenheid tonen bij u en uw kind in deze tijd van verlies.

Persoonlijke spulletjes

Elk kind heeft zijn eigen mandje. Hierin liggen persoonlijke bezittingen, zoals de (slaap)knuffel, slaapzak, slofjes en eventuele andere persoonlijke zaken. De mandjes van de babygroep staan in de sanitaire ruimte. De mandjes voor de peuters staan bij de garderobe in de gang. De fopspeen wordt om hygiënische redenen in een apart bakje bewaard. Tijdens warme dagen is het fijn om uw kind iets verkoelends aan te kunnen trekken en zo te kunnen laten spelen met water. In de winter zijn extra mutsen en sjaals juist heel erg fijn. Vergeet u niet de naam van uw kind in de jas, schoenen en extra kleding stukken te zetten?

Overdracht

De mondelinge overdracht is erg belangrijk zowel bij het ophalen als het brengen van uw kind. Even een persoonlijk moment en het welkom heten van uw kind of een warme overdracht met leuke weetjes, zijn de basis voor het vertrouwen in elkaar. Daarnaast is het ook fijn om een beeld te hebben wat er op de groep zoal gebeurt. De pm-er gebruikt hiervoor een laptop om foto's te maken en om in te vullen wanneer uw kind bijvoorbeeld heeft gegeten of geslapen. De pm-er vult dit in als het rustig is op de groep. De pm-ers kunnen foto's maken van uw kind alleen, maar het is nog mooier om te zien hoe uw kind speelt met de andere kinderen. Wel kunnen andere ouders dan uw kind op deze foto zien en andersom. Wij vragen uw toestemming hiervoor. Deze foto's zijn alleen te zien voor de ouders van de groep van uw kind. Wel vragen we alle ouders om de foto's niet op social media te delen.

5.3 Extra aandachtspunten NSO

Ophalen en brengen

De pedagogisch medewerkers staan op een vast punt op het schoolplein of in de gang, duidelijk herkenbaar door bedrijfskleding. Bij ophalen geldt de vastgestelde leidster-kindratio. Kinderen lopen

twee aan twee. Er wordt gewerkt met duidelijke ophaallijsten waarop per dag staat vermeld welke kinderen komen. Als uw kind moeite heeft met de overgang van school naar de NSO, niet mee wil of zelfs moet huilen, dan zullen de pedagogisch medewerkers uw kind troosten en geruststellen. Zij vinden hiervoor praktische handvatten in het wenbeleid van Bij de Boerderij.

Locatie overstijgend opvangen in de Boerderij

In Bij de Boerderij hebben de kinderen hun eigen stamgroep. Locatie-overstijgend opvangen betekent dat uw kind op een andere groep dan de stamgroep wordt opgevangen. In de NSO kan het locatie overstijgend opvangen voorkomen tijdens de volgende momenten/dagen;

- Studiedagen/stakingsdagen/schoolvrije dagen. Tijdens deze dagen zijn dermate weinig kinderen aanwezig dat het ongezellig is. Er kan dan een keuze worden gemaakt om het ene of de kinderen van de NSO bij de peuters te plaatsen. Dit wordt u van tevoren gemeld.
- De start van een vakantiedag. Tussen 7:15 en 8:30 uur is het veelal erg rustig op de NSO. Dit is een moment waarop besloten kan worden om tot locatie overstijgend opvangen over te gaan. Aan het einde van een vakantiedag tussen 17:00 en 18:15 uur kan het ook erg rustig zijn op de NSO. Ook dan kan er besloten worden om tot locatie overstijgend opvangen over te gaan. Dit betekent dat er wordt aangesloten bij de peutergroep indien de groepsgrootte van de peutergroep dit toelaat. In alle gevallen wordt de juiste BKR aangehouden. U wordt hierover van tevoren geïnformeerd.

Locatie overstijgend opvangen is alleen mogelijk met een contract. In het contract hoeft alleen het LRK nummer van andere locatie(s) te worden opgenomen, waar het kind kan worden opgevangen. Zonder contract is opvangen op een andere locatie *niet* mogelijk.

Er is *geen contract* nodig wanneer er sprake is van een *activiteit*. Een activiteit is een specifiek spel- of leermoment en mag geen verkapte andere werkwijze (bijvoorbeeld samenvoegen door ziekte van een medewerker) van de kinderopvangorganisatie zijn. Ouders hoeven alleen het LRK-nummer van de eigen locatie door te geven aan de belastingdienst om recht te blijven houden op Kinderopvangtoeslag (KOT). In de Boerderij worden kinderen niet op een andere locatie opgevangen dan de Boerderij. In zoverre is locatie-overstijgend niet van toepassing.

Vakantiedagen en schoolvrije dagen

Tijdens vakanties is de naschoolse opvang de hele dag geopend tussen 7:15-18:15 uur. Tijdens de vakantie willen we uitstralen dat het een vakantiefeestje is om naar de NSO te gaan. Er wordt een breed scala aan activiteiten geboden. Het vakantieprogramma wordt voorafgaand aan de schoolvakantie opgehangen op de het bord bij binnenkomst van Bij de Boerderij. Op schoolvrije dagen als een studiedag of stakingsdag, begint de opvang om 8:15 uur. U dient een week vooraf door te geven of uw kind gebruik maakt van deze opvangmogelijkheid. Studiedagen en andere schoolvrije dagen worden achteraf gefactureerd. Meer informatie over de studiedag, vindt u op de website.

Zelfstandigheidsverklaring

In de naschoolse opvang werken we met zelfstandigheidsverklaringen. Via het ouderportaal kunt u de afspraken vastleggen omtrent de activiteiten die uw kind zelfstandig mag ondernemen. Een afspraak kan bijvoorbeeld zijn dat uw kind alleen naar de Boerderij of naar huis mag rijden. Uiteraard kunt u deze verklaring in de loop van de tijd bijstellen.

Hoofdstuk 6 structureel volgen en begeleiden

6.1 Structureel volgen van de ontwikkeling

De ontwikkeling van de kinderen binnen de Boerderij dagopvang wordt structureel gevolgd. De pedagogisch medewerkers gebruiken hiervoor het observatieschema die ontwikkeld is voor dagopvangcentra en aansluit op de ontwikkelschema's binnen de basisscholen. Rond de geboortedag van het kind wordt de observatie over ontwikkeling en welbevinden uitgevoerd door de mentor van het kind. Een kopie van de observatieverslagen bewaren wij in het kinddossier.

Indien uw kind van de babygroep naar de peutergroep gaat, vult de pm-er van de babygroep een overdrachtsformulier in voor de pm-ers van de peutergroep. Bovendien wordt u uitgenodigd door de pm-er (mentor) van de peutergroep om deze overdracht en de kindkaart te bespreken. (in hoofdstuk wennen wordt hier dieper op in gegaan)

Indien uw kind van de peutergroep naar de NSO in de Boerderij gaat, dan vindt de mondelinge overdracht plaats tussen de pm-er (mentor) van de peutergroep en de pm-er (mentor) van de NSO. U wordt bovendien uitgenodigd voor een gesprek met de mentor van de NSO om deze overdracht met u te bespreken en uw informatie te horen. Indien uw kind naar een andere NSO dan die van Bij de Boerderij gaat, dan krijgt u het overdrachtsformulier mee om zelf aan de nieuwe NSO te overhandigen. Een kopie van de overdracht wordt bewaard in het kinddossier. In deze overdracht staat de zelfredzaamheid van uw kind beschreven, hoe de sociale interactie verloopt tussen uw kind en leeftijdsgenootjes. Maar ook hoe het contact is tussen de pm-er en uw kind en de emotionele ontwikkeling van uw kind.

Indien uw kind naar school gaat, ontvangt u een specifiek observatieformulier "de peuterestafette". Deze observatie is tevens bedoeld als overdracht naar de basisschool en in samenwerking met het onderwijs ontwikkeld. U bepaalt zelf of u deze overdracht overhandigt aan de basisschool.

De pedagogisch medewerkers geven aan het einde van de opvang op het dagverblijf alle observaties mee. Er worden geen gegevens bewaard behalve de gegevens die nodig zijn voor de belasting en wettelijk moeten worden bewaard conform het wettelijke bewaartermijn. Daarna wordt alles automatisch gewist.

6.2 Observaties en begeleiding bij problemen in de ontwikkeling.

Kinderen op het KDV, reguliere opvang

Iedere dag observeert de pedagogisch medewerkers het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Grote problemen in de ontwikkeling of het welbevinden worden snel opgemerkt aangezien de pedagogisch medewerkers opgeleid zijn in het signaleren van deze problemen. Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerkers laagdrempelig vragen stellen aan de orthopedagoog van de Boshoeve/Boerderij. De orthopedagoog bezoekt de groepen als pedagogische coach. Door heel specifiek en nauwkeurig te observeren, wordt gebruik gemaakt van een uitgebreide observatie welke rondom ieder levensjaar wordt gehouden door de mentor van uw kind. In deze uitgebreide observatie wordt zowel de ontwikkeling als het welzijn in kaart gebracht. Het welzijn van een kind wordt gekenmerkt door zeven gedragskenmerken. Een kind dat zich prettig en op zijn gemak voelt is open, nieuwsgierig, levenslustig, tevreden, ontspannen, vol zelfvertrouwen en evenwichtig. Aan deze kenmerken ziet de pedagogisch medewerker of een kind zich wel of niet prettig voelt. Alle kenmerken zijn hierbij even belangrijk maar kinderen kunnen deze kenmerken wel op verschillende

manieren laten zien. De verschillen hebben te maken met de leeftijdsfase waarin een kind zit, met de manier van opvoeden thuis en met het temperament van het kind zelf. De ontwikkeling kan door omgevingsfactoren, karakter of (medische) afwijking een achterstand oplopen. Kinderen kunnen dit op verschillende manieren laten zien. Kenmerken kunnen zijn: gesloten, afwerend, lusteloos, ontevreden, gespannen, onzeker of onevenwichtig gedrag.

De ontwikkeling van het kind is verdeeld in fasen. In de grote observatie worden de 8 gebieden in de ontwikkeling behandeld:

- lichamelijke verzorging
- omgevingsbewustzijn
- taalontwikkeling
- cognitieve ontwikkeling
- spelontwikkeling
- sociaal-emotionele ontwikkeling
- grote en fijne motoriek

De pedagogisch medewerker noteert of zij ziet dat uw kind de vaardigheden horende bij de fase wel of niet uitvoert. Bij twijfel zal de pm-er haar collega(s) om advies en raad vragen. De mentor van uw kind informeert de ouders zorgvuldig over haar zorgen betreffende hun kind en bespreekt eventueel een stappenplan/plan van aanpak. In Bij de Boerderij kan zorg worden ingeschakeld door de aanwezigheid van de meerdere disciplines. De fysiotherapeut kan de motoriek en lichamelijke ontwikkeling observeren en indien nodig behandelen. De taaldeskundige kan met u een plan maken om de taalontwikkeling te stimuleren en de orthopedagoog denkt graag met u mee bij problemen in de totale ontwikkeling. De mentor van uw kind kan ook helpen de weg te vinden naar externe deskundige hulp en/of medewerking van het jeugdteam. Indien de ontwikkeling en/of welbevinden van een kind stagneert door vermoeden kindermishandeling, handelt de pm-er volgens de meldcode kindermishandeling. Drie vaste krachten volgen jaarlijks training omtrent de signalering en handelen bij vermoeden kindermishandeling.

Kinderen van de NSO, reguliere opvang, , problemen in ontwikkeling

De kinderen van de naschoolse opvang ziet de pedagogisch medewerker korter dan de kinderen van de dagopvang. Toch worden problemen in het welbevinden en ontwikkeling geobserveerd. Jaarlijks observeert de mentor van uw kind haar kinderen aan de hand van een observatieverslag. In deze observatie komen drie belangrijke aandachtspunten naar voren: vertrouwen in jezelf, de ander en de omgeving. Deze aandachtspunten liggen op het welbevinden van uw kind en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit heeft de nadruk aangezien het van belang is voor een fijne tijd op de NSO en omdat de andere gebieden in ontwikkeling op school meer de aandacht krijgen. Jaarlijks wordt tijdens de tien-minutengesprekken de observaties van uw kind besproken.

6.3 Kinderen die opvallen, problemen in gedrag

Kindercentrum Bij de Boerderij ziet het als onderdeel van haar taak om de gezonde ontwikkeling van uw kind zoveel mogelijk te ondersteunen en ontwikkelen. Er zijn tal van redenen waarom uw kind opvallend gedrag kan gaan vertonen. Door de geboorte van een broertje of zusje kan uw kind bijvoorbeeld een korte terugval hebben in een vorig stadium van zijn ontwikkeling. Zo kan de zindelijke peuter weer in zijn broek gaan plassen. Uw kind kan bij de Boerderij rekenen op extra begrip en aandacht. Als er bij de pedagogisch medewerkers zorgen bestaan over uw kind, dan worden die kenbaar gemaakt aan u. Zo kan samen met u op zoek worden gegaan naar mogelijke

oplossingen. Indien nodig gaat u samen met de pedagogisch medewerkers op zoek naar passende hulp of ondersteuning (in de opvoeding).

Soms zijn er kinderen die structureel opvallen in gedrag. In een gesprek wordt met u besproken of u het opvallende gedrag herkent en of de zorgen worden gedeeld. Tevens bespreken we de eventuele aanpassingen in de begeleiding van het kind. Kinderen die opvallen worden zo snel gesignaleerd. Net een beetje extra aandacht, overleg met ouders en/of een aanpassing in de begeleiding, kunnen vaak al voldoende zijn. De orthopedagoog is vraagbaak omtrent de zorg voor alle kinderen. Zij is bevoegd om kinderen te observeren op de groep om de pedagogisch medewerker handvatten te geven. En om met u in gesprek te gaan over passende begeleidingsvormen. Soms is er meer aan de hand en is er overleg nodig met andere instanties. Na overleg en toestemming van ouders, wordt Alert4you ingeschakeld.

Tweemaal per jaar komt een verpleegkundige van het consultatiebureau en de medewerker van alert4you langs om vragen te beantwoorden en om, na toestemming van ouders, een zorgvraag rond een kind door te spreken. Bij de Boerderij bespreekt met ouders welke zorg voor het kind het beste is, hoe dit op Bij de Boerderij vorm gegeven kan worden en of er een doorverwijzing nodig is. In bijlage 1 vindt u het stappenplan welke wordt gevolgd indien er zorgen zijn rondom het welbevinden en/of ontwikkeling van het kind.

6.4 Begeleiden in de ontwikkeling

Bij de Boerderij beschikt over een grote tuin met natuurlijke speelelementen. Ook de groepen zijn zo ingericht dat kinderen worden uitgedaagd om te ontwikkelen. De Reggio Emilia pedagogiek geeft de pedagogisch medewerkers richtlijnen om met de kinderen op ontdekkingstocht te gaan. Door het voelen, ervaren, ruiken en zien worden kinderen wereldwijs. Het leren gaat spelenderwijs en met vallen en opstaan. Een kind leert dat een zwaar voorwerp minder ver kan worden gegooid dan een licht voorwerp als hij mag gooien. Een kind leert dat sneeuw in de groep smelt en zand niet als hij dat mag ervaren. Een kind leert zijn evenwicht te bewaren als hij mag vallen. Een pedagogisch medewerker houdt de veiligheid van de kinderen altijd in de gaten maar zijn alert op overbescherming. De mogelijkheid om (afgestemd op de leeftijd) risicovol te spelen, geeft de kinderen de ruimte om te testen, te oefenen en grenzen te verleggen. Indien kinderen mogen proberen te klimmen en uiteindelijk de top bereiken, zullen zij een angst overwinnen en trots ervaren. De motorische ontwikkeling maar ook het zelfvertrouwen neemt toe. Kinderen op Bij de Boerderij hebben deze ruimte. In de tuin dragen zij bijvoorbeeld een warme waterafstotende speelbroek over de kleding om niet nat en koud te worden en daardoor ook buiten te spelen tijdens regen of koude. Rode wangen en koude neusjes als gevolg en bovenal een voldaan gevoel. De pedagogisch medewerkers hebben inzicht in het pedagogisch handelen tijdens het spelen met Grote mensen voorwerpen, spelen met snelheid, op de uitdagende speelplekken en spelen op hoogte.

De pedagogisch medewerkers vertellen u graag over de ontdekkingstocht van uw kind als hij met zijn blote voetjes heeft mogen stappen in de verf, met zijn handjes heeft mogen voelen, scheppen en graven in de rijst of wel tien regenwormen heeft opgegraven in de tuin.

Hoofdstuk 7 Oudercontacten

Wij vinden een goede relatie met u van groot belang voor uw kind. Een gedeelde zorg vraagt om goede afspraken. Het is belangrijk elkaar op de hoogte te stellen van dat wat uw kind heeft meegemaakt. Pedagogisch medewerkers stellen zich uitnodigend op en staan open voor uw feedback. Contacten vinden voornamelijk plaats tijdens het brengen en halen van uw kind. Er is dan gelegenheid om kort stil te staan bij de dagelijkse gang van zaken. Deze momenten kunnen soms wat druk zijn, mocht er behoefte zijn om in alle rust een gesprek met elkaar te voeren, dan kunt u een gesprek aanvragen met de pedagogisch medewerker en omgekeerd. Hier wordt graag tijd voor gemaakt!

7.1 De eerste kennismaking, wenbeleid en overdracht

Na aanleiding van een inschrijving of aanmelding vindt een eerste kennismakingsgesprek plaats op Bij de Boerderij. Wij geven u graag een rondleiding om de pedagogisch medewerkers aan u voor te stellen en de sfeer te proeven. Daarnaast wordt met u gesproken over wensen voor opvang, opvangdagen en eventuele wachtlijsten. Ook de tarieven en het algemene beleid wordt u verteld. Natuurlijk kunt u al uw vragen omtrent de opvang stellen. We vinden het belangrijk dat het eerste gevoel over Bij de Boerderij. Indien u na deze kennismaking besluit om uw kind opvang te laten genieten bij de Boerderij, volgt een tweede gesprek. De mentor van uw kind zal u bellen voor een afspraak welke in de maand voor de eerste opvangdag zal plaatsvinden. Tijdens dit gesprek wordt de zogeheten “Kindkaart” doorgenomen waarop de rituelen, allergieën, wijze van troost, voeding, slaapwijze en van uw kind worden opgeschreven. Deze heeft u eerder digitaal ontvangen via het ouderportaal om in te vullen. De mentor neemt de vragen met u door en vertelt over het dagprincipe, collega’s en andere bijzonderheden van de groep. De kindkaart is inzichtelijk op de tablet voor de medewerkers van de groep. Indien er wijzigingen plaatsvinden dan vragen wij u deze via het ouderportaal te wijzigen. U ontvangt de ouderinformatiebrochure (een verkorte versie van het pedagogisch beleidsplan) en de wendagen worden met u afgesproken. Tijdens dit gesprek wordt tevens gevraagd naar de toestemming welke u wel/niet geeft voor bijvoorbeeld het gebruik van beeldmateriaal, oudercommissie en dergelijke.

Wenbeleid

Voor zowel de jonge als oudere kinderen spreken we wendagen af. We vinden het belangrijk dat alle kinderen de tijd krijgen om de pedagogisch medewerkers en de groep te leren kennen. Bovendien vinden de pedagogisch medewerkers het prettig om uw kind beter te leren kennen en nog vragen te kunnen stellen tijdens de afsluiting van een wenochtend/middag. Voor jonge kinderen wordt in de regel een wenochtend en een wenmiddag afgesproken op twee verschillende dagen. Waarop de mentor ook werkzaam is. Zodoende kan de mentor de verschillende momenten op de dag meemaken. Voor de kinderen in de schoolleeftijd wordt een middag afgesproken waarop u uw kind komt brengen na school. Indien u meer of minder wendagen wenst dan is dit altijd bespreekbaar. Aan het einde van de wenochtend/middag zal de mentor met u doorspreken hoe het is gegaan en afspraken maken voor de volgende opvangdag. Zodoende hopen we u en uw kind een vertrouwd gevoel te geven tijdens de eerste opvangdag.

Wennen aan een andere groep

In de Boerderij starten de jonge kinderen op een babygroep de Margrietjes. In overleg met u als ouder en bij voldoende plaats op de andere groep, worden afspraken gemaakt om uw kind te laten wennen op de peutergroep. De eerste stap in het overstappen naar een andere groep wordt gemaakt door het kind. Pedagogisch medewerkers zien snel of er een interesse bij het kind aanwezig

is in de andere groep. De manier van spelen, de lichamelijke ontwikkeling en de behoefte aan uitdaging zijn voorbeelden waaraan de pedagogisch medewerker kan zien of het kind toe is aan de volgende groep. De tweede stap is het overleg met u als ouder. U kent uw kind het beste en u weet of uw kind bijvoorbeeld ook thuis meer de uitdaging opzoekt. De overstap naar de peutergroep kan vanaf 1,5 jaar.

Na overeenstemming wordt de wenperiode ingezet. U wordt uitgenodigd voor een gesprek met de vaste pedagogisch medewerker van de peutergroep over uw kind, uw wensen en de behoeften van uw kind. Dit is aan de hand van een kindkaart. Bovendien zal de pedagogisch medewerker van de babygroep een overdracht doen aan de pedagogisch medewerker van de peutergroep. Daarna wordt wentijden afgesproken tijdens de opvangdagen. Het kind draait bijvoorbeeld een ochtendje of een middag mee waarbij de vertrouwde pedagogisch medewerker van de babygroep het kind brengt naar de peutergroep. Zij zal na behoefte even op de groep blijven bij het kind en is bereikbaar voor de peutergroep indien het niet gaat. Het kind went in ieder geval een hele ochtend en een hele middag. De dagen worden met u overlegd.

De overstap naar de naschoolse opvang wordt op een zelfde manier aangepakt als de overgang naar de peutergroep. Ook dan vindt een kindkaartgesprek plaats en ook dan laten wij de kinderen wennen op de NSO. Soms als activiteit en kort voor een uurtje. Soms voor een hele middag en meegerekend op de groep. Maar dit is in overleg met u en hetgeen uw kind het prettigste vindt. Het ophalen van school naar de Boerderij is voor de jonge kleuters soms een hele opgave. Ze zijn vaak moe waardoor er minder zin is om mee te gaan. De pm-ers geven hier extra aandacht aan. Vaste gezichten bij ophalen, het geven van een handje bij meelopen, ophalen uit de klas en troost, geeft het kind net dat beetje energie om naar de nso te gaan. Daar is de groep en de pm-er om het kind op te vangen en zo bij te komen van de drukke schooldag.

Brengen, ophalen en overdracht

Wanneer u uw kind komt brengen of halen dan zal zoveel mogelijk de mentor u aanspreken en overdagen hoe de dag is verlopen. Ook u kunt een pedagogisch medewerker aanspreken. Bij dergelijk contact kan de pedagogisch medewerker bijzonderheden vermelden en (zo mogelijk samen met uw kind) vertellen over de activiteiten en bezigheden van uw kind. Daarnaast kunt u op het mededelingenbord in de Deel belangrijke informatie vinden wat betreft sluitingsdata, besmettelijke ziektes. De notulen van de oudercommissie en informatie over de oudercommissie vindt u op het bord in de entree. Mocht iemand anders uw kind een keer brengen of ophalen dan vernemen de pedagogisch medewerkers dit graag van u! Graag ontvangen zij een foto van de persoon die uw kindje brengt of haalt. U kunt ook de volledige naam doorgeven aan de pedagogisch medewerker van de groep. Degene die uw kind komt ophalen moet een geldig legitimatiebewijs meenemen. Als u niet heeft aangegeven dat iemand anders uw kindje komt halen, dan wordt uw kindje niet meegegeven.

Afscheid nemen

Zowel voor uw kind als voor uzelf kan afscheid nemen moeilijk zijn. Als er even tijd is, is het fijn als u samen met uw kind bijvoorbeeld een spelletje, een puzzel of een boekje uitzoekt. Zo kan uw kind op weg geholpen worden. Als er weinig tijd is, is het goed om duidelijk en kortaf afscheid te nemen. Het is goed het weggaan altijd concreet te benoemen. Soms gaat dit gepaard met wat tranen, maar de pedagogisch medewerker troost uw kind direct door middel van een knuffel of het aanbieden van

een speelmogelijkheid. Vanaf de leeftijd van circa zeven maanden beseffen baby's in meer of mindere mate wat er om hen heen gebeurt. Het is daarom belangrijk om ook van hen duidelijk afscheid te nemen. Het is niet eenvoudig uw kind verdrietig of boos achter te laten, maar het is zeker niet gebaat bij uw aarzeling of het vervelende gevoel dat u hierover heeft. In de loop van de ochtend kunt u natuurlijk altijd even bellen om te horen hoe het gaat. De pedagogisch medewerkers staan u graag te woord en begrijpen uw zorg volledig.

7.2 Oudergesprekken

Het gehele team vindt het zeer belangrijk dat u zich open en vrij voelt om een gesprek aan te vragen. U kunt altijd een gesprek aanvragen naar aanleiding van zorg of vragen met betrekking tot uw kind. U wordt jaarlijks uitgenodigd door de mentor op Bij de Boerderij om de observaties door te spreken. Ook als wij zorgen hebben over de ontwikkeling van uw kind zullen wij dit aangeven in dit gesprek en zo nodig een nieuwe afspraak met u maken. Tevens wordt in dit gesprek altijd naar uw tevredenheid gevraagd.

Indien er punten zijn voor verbetering of aandachtspunten voor de ontwikkeling dan worden deze vastgelegd in een plan van aanpak. Het plan van aanpak wordt met de leidinggevende besproken om deze om te zetten in een pedagogisch begeleidingsplan waar de pedagogisch medewerkers mee gaan werken. Na een half jaar wordt u weer uitgenodigd voor een gesprek om de vorderingen te bespreken.

Ouderavond en vieringen.

Tenminste een keer per jaar wordt een ouderavond georganiseerd rondom een voor u relevant thema. Dit thema kan zowel door de pedagogisch medewerkers als door de oudercommissie worden aangedragen. U vindt de data voor de ouderavonden in de jaarplanning welke in het begin van ieder jaar wordt gemaïld. Ieder jaar vindt een gezamenlijke BBQ plaats voor alle ouders en kinderen en een grote kerstviering op Bij de Boerderij. Zo is er ook tijd voor een gezellig samenzijn om elkaar te ontmoeten en in een ontspannen sfeer te spreken.

7.3 Oudercommissie

Bij de Boerderij heeft een oudercommissie van drie enthousiaste leden. Zij hebben zich reeds ingezet in het meedenken van oa de opening, het vier-ogen principe en de dieren op de Boerderij.

De oudercommissie heeft een adviesfunctie op het gebied van beleid, inrichting, activiteitenaanbod, onderwerpen van ouderavonden etc. Er is dus een nauw verband tussen het ouderbeleid en dit pedagogisch beleid. De inbreng van ouders is als organisatie dus onmisbaar. De oudercommissieleden worden gekozen door de ouders. Na iedere inspectie van de GGD ontvangt de oudercommissie een rapport ter inzage. Dit rapport kan aanleiding geven tot agendapunten bij de eerstvolgende vergadering. Meer informatie over de oudercommissie staat in het 'reglement oudercommissie' welke u op de website kunt lezen of op kunt vragen bij Eva Toele. De notulen van de oudercommissie hangen op het bord in de entree. U kunt de oudercommissie contacten door te mailen naar OCdeboerderij@bijdeboshoeve.nl

Deze taken en verantwoordelijkheden zijn vastgesteld in het Reglement oudercommissie en is gebaseerd op de wettelijke eisen vanuit de Wet kinderopvang. Het Huishoudelijk reglement beschrijft de praktische werkwijze van de OC zoals de vergadering frequentie en taken van de commissieleden.

BOinK

De oudercommissie heeft door Bij de Boerderij een lidmaatschap met BOinK. Hieruit worden zij geadviseerd, krijgen zij training ten behoeve van de juiste uitvoering.

BOinK stimuleert de aanwezigheid van een actieve oudercommissie en overtuigt ouders van het belang van medezeggenschap.

Communicatie

Het team vindt een goed contact met u zeer belangrijk. U vertrouwt immers een deel van de opvoeding en verzorging van uw kind toe aan onze pedagogisch medewerkers. Wanneer het onderlinge contact tussen u en de pedagogisch medewerkers goed is en de omgang met uw kind op elkaar is afgestemd, voelt uw kind zich het prettigst. Maandelijks wordt een nieuwsbrief uitgebracht. Hierin treft u informatie over nieuwe pedagogisch medewerkers, huishoudelijke mededelingen, uitspraken van kinderen, beleidsvoornemens, foto's en feestelijke activiteiten. Via de nieuwsbrief wordt u op de hoogte gebracht van het reilen en zeilen op de Boerderij.

Er worden door de pedagogisch medewerkers regelmatig foto's en/of video-opnames gemaakt tijdens verschillende gelegenheden, bijvoorbeeld tijdens een 'thema dag' op Bij de Boerderij, uitstapjes, verjaardagen, Kerst of Sinterklaas. Deze foto's kunnen uitsluitend door Bij de Boerderij worden gebruikt voor informatieve doeleinden (nieuwsbrief, brochures, website etc.) en alleen van uw kind als u daarvoor een toestemmingsverklaring hebt getekend. Facebook wordt gebruikt voor het in beeld brengen van dagelijkse activiteiten en genietmomenten. Alleen na schriftelijke toestemming van u als ouder, wordt uw kind op facebook geplaatst. Ten alle tijden worden er geen foto's gemaakt/gepubliceerd van kinderen in ondergoed ed.

De website is dé informatiebron voor ouders en geïnteresseerden om op de hoogte te blijven van regels en procedures. De website is een formeel communicatiemiddel en vult de ouderinformatiebrochure aan. Het adres van de website is: www.kinderdagverblijfbijdeboerderij.nl

7.4 Het voorkomen en eventueel afhandelen van klachten

Een keer in de twee jaar wordt een onafhankelijk tevredenheidsonderzoek bij alle aangesloten ouders van de Boerderij gehouden over alle aspecten van de geboden opvang. Zowel het binnen en buitenklimaat en de leefruimtes als het pedagogisch handelen, de communicatie en de geboden dagopvang en zorg komen aan bod. De uitslag wordt door een onafhankelijk onderzoeksbureau uitgegeven. De uitslag wordt besproken met de oudercommissie door Eva Toele waarbij zij de adviezen en op/aanmerkingen ten harte neemt. De daaruit volgende aanpassingen in beleid worden tevens voorgelegd aan de oudercommissie. Na goedkeuring wordt het aangepaste beleid voorgelegd aan het team tijdens de teamdag om het daadwerkelijk tot uiting te laten komen in de praktijk. Het optimaliseren van de opvang en laten aansluiten aan de wensen van de opvang is een groot goed. De Boerderij werkt bovendien met 'wat-kan-beter' formulieren. Deze formulieren worden ingevuld door ouders en pedagogisch medewerkers. De formulieren helpen om kritisch te blijven kijken. U kunt deze formulieren op eigen initiatief inleveren indien u bijvoorbeeld ontevreden bent over een situatie. Het 'wat-kan-beter' formulier is samen met andere formulieren te downloaden via de website van de Boerderij.

Klachtenregeling, intern en extern

De Boerderij heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld en deze voorgelegd aan de oudercommissie. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het

behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Afhankelijk van de klacht kan deze worden ingediend bij de leidinggevende. Zij is te bereiken via info@bijdeboshoeve.nl onder vermelding van: klacht. Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend. U kunt ten alle tijden de onafhankelijke klachtenfunctionaris van de Boerderij vragen voor (gratis) steun en begeleiding tijdens het indienen en verloop van de klachtenprocedure.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtenloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag www.klachtenloket-kinderopvang.nl of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

De klachtenregeling vindt u op de website. In beknoptere vorm:

Indienen klacht

Een klacht dient schriftelijk te worden ingediend. De klacht dient binnen een redelijke termijn na ontstaan van de klacht ingediend te zijn, waarbij 2 maanden als redelijk wordt gezien. De klacht wordt voorzien van dagtekening, naam en adres van de klager, eventueel de naam van de medewerker op wie de klacht betrekking heeft, de locatie en de groep plus een omschrijving van de klacht. Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen, dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. Deze klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten.

Behandeling klacht.

De leidinggevende draagt zorg voor de inhoudelijke behandeling en registratie van de klacht. Zij bevestigt schriftelijk de ontvangst van de klacht aan de ouder en houdt de klager op de hoogte van de voortgang van de behandeling van de klacht. Afhankelijk van de aard en inhoud van de klacht wordt een onderzoek ingesteld. Indien de klacht gedragingen van een medewerker betreft, wordt deze medewerker in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk te reageren. De procedure en termijn van de afhandeling wordt bewaakt. De klacht wordt binnen een termijn van 6 weken afgehandeld. De klager ontvangt een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zijn gerealiseerd.

Externe klachtafhandeling

Indien de interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot het Klachtenloket Kinderopvang of de Geschillencommissie. De Boshoeve is geregistreerd bij de geschillencommissie kinderopvang en zorg algemeen voor een juiste invulling van de klachtenregeling. De geschillencommissie heeft een klachtenloket waar de klager terecht kan voor advies, bemiddeling, mediation en het indienen van een geschil. Het telefoonnummer van het klachtenloket is 0900-1877, emailadres: info@klachtenloket-kinderopvang.nl Bij het Klachtenloket Kinderopvang dat is verbonden aan de Geschillencommissie wordt eerstgeprobeerd om de klacht op te lossen door het geven van informatie, advies of bemiddeling. Ouders kunnen een geschil indienen bij de Geschillencommissie als:

- De kinderopvangorganisatie niet binnen zes weken heeft gereageerd op de schriftelijke

klacht;

- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft.

Ouders mogen meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie. Oudercommissies kunnen een geschil over de toepassing van het adviesrecht direct voorleggen aan de Geschillencommissie. De Geschillencommissie toetst in deze gevallen alleen of de kinderopvangorganisatie in redelijkheid heeft gehandeld. De commissie moet volgens de wet binnen 6 maanden uitspraak doen. De uitspraken van de Geschillencommissie zijn bindend voor zowel de ouders en oudercommissies als de aangesloten kinderopvangorganisatie.

Hoofdstuk 8 Het team: het gezicht en hart van de Boerderij

Het team van de Boerderij wordt ondersteund door een driekoppig managementteam. De directeur van Bij de Boerderij is Eva Toele. Eva bewaakt de kwaliteit voor zorg en opvang binnen Bij de Boerderij aan de hand van de GGD regels en de processen vanuit het kwaliteitsmanagementsysteem ISO 9000:2015. Zij is de initiatiefnemer en inspirator in de werkwijze op Bij de Boerderij. Vanuit de visie van Bij de Boerderij en de pedagogische achtergrond coacht zij het pedagogisch team.

Het team wordt dagelijks op de werkvloer begeleid door de teamleider Wendy. Zij bezoekt alle groepen om vragen te beantwoorden en het reilen en zeilen te ondersteunen. Wendy voert tevens de functioneringsgesprekken met de medewerkers. Ook is zij eerste aanspreekpunt voor de ouders.

Lydia is de stafmanager over het kinderdagverblijf. Zij roostert de medewerkers in en regelt de planning van de kinderen in de groepen. Zij regelt de communicatie over wijzigingen, mentorschap en de vaste gezichtenregeling naar de ouders en medewerkers. Tevens is zij verantwoordelijk voor de financiële administratie.

8.1 Pedagogische coach en beleidsmedewerker

In de Boerderij worden alle pedagogisch medewerkers gecoacht door een pedagogische coach. De pedagogisch coach is een orthopedagoog of een SKJ-geregistreerde pedagoog van de Boshoeve/Boerderij. De taken van de pedagogische coach zijn:

- Het organiseren en houden van kindbesprekingen in klein team-verband
- Het geven van intervisie aan medewerkers
- Het organiseren en voorzitten van MDO's (multidisciplinair overleg)
- Het overleg met externen voor extra hulp op de opvang (bijv. de logopedist, consultant passend onderwijs ed)
- Het individueel adviseren/coachen van medewerkers ten behoeve van het pedagogisch handelen
- Het coachen van individuele medewerkers en/of groepen in het vormgeven van de integratie
- Het observeren op groepen nav een vraag rondom een kind/groepen
- Individuele coaching nav het coachingsplan in samenwerking met de leidinggevende
- Het bijwonen van kleinteamvergadering tbv pedagogisch klimaat
- Het adviseren/coachen van medewerkers in het gebruik van observatiemethodes

De coaches dragen bij aan de ontwikkeling van pedagogisch medewerkers zodat zij vol vertrouwen en plezier in hun werk staan. Pedagogische vragen over een kind, zorgen over de ontwikkeling of meer weten over de juiste begeleiding voor het kind, zijn onderwerpen die aan bod komen. Maar ook het bevorderen van de deskundigheid en het versterken van het pedagogisch handelen, behoren bij de coaching-staken. De coaches observeren op de groepen, hebben een analytisch vermogen en werken volgens de toegepaste methoden om het pedagogisch team zo goed mogelijk toe te rusten op hun werk. Zij bezoeken wekelijks de groepen om vragen te beantwoorden op pedagogisch vlak, om mee te denken en om kinderen te observeren indien nodig. Zij ondersteunen de pedagogisch medewerkers in hun pedagogisch handelen en in hun persoonlijke coachings-plan. De coaching is bedoeld voor alle pedagogisch medewerkers, ook invalkrachten.

Pedagogisch beleidsmedewerker

Een beleidsmedewerker regelt de totstandkoming en implementatie van het pedagogisch beleid. Een

pedagogisch beleid is meer dan een activiteit of methoden. Het is een gevoel, het hart welke de pedagogisch medewerker voor het kind heeft. En voor de visie van de Boshoeve waarin ieder kind welkom is, met en zonder beperking. De beleidsmedewerker heeft een taak in het bewaken van de pedagogisch beleidsvoornemens zodat iedere medewerker werkt volgens dezelfde pedagogisch visie. Het pedagogisch beleid wordt per team vertaald in een werkplan voor praktische handvatten, concrete activiteiten, methoden en/of instrumenten. Op de Boshoeve, Boerderij en Boshuisje zijn twee beleidsmedewerkers werkzaam.

Rekenregel pedagogische coach en beleidsmedewerker

Er is een rekenregel vastgesteld voor het minimale aantal uren welke ingezet wordt voor de coaching van de pedagogisch medewerker. Deze bedraagt per jaar 50 uur x het aantal locaties (aparte LRK)+ 10 uur x het aantal fte medewerkers. De Boshoeve heeft drie locaties: de Boshoeve zelf, het Boshuisje en de Boerderij met 6 verschillende LRK's en heeft gemiddeld 32 FTE pedagogisch medewerkers:

$6 \times 50 \text{ uur} = 300 \text{ uren}$ per jaar voor ontwikkeling en implementatie van het pedagogisch beleid

$10 \times 32 = 320 \text{ uren}$ per jaar voor de coaching van beroepskrachten

Totaal aantal coachingsuren per jaar is 620 uren.

De drie pedagogisch coaches op de Boshoeve/Boerderij en Boshuisje werken de volgend aantal uren per week als coach:

Coach Shannon: 10 uren per week x 48 weken: 480 uren

Coach Marin: 6 uren per week x 48 weken: 288 uren

Coach Eva: 2 uren per week x 48 weken: 96 uren

Totaal aantal coachingsuren gegeven door de coaches is 768 uren per jaar. In de berekening is rekening gehouden met 4 weken vakantie.

De twee beleidsmedewerkers op de Boshoeve/Boerderij en Boshuisje werken:

- Beleidsmedewerker Eva: 2 uren x 48   96 uren
- Beleidsmedewerker Marin: 2 uren x 48   96 uren

Totaal aantal uren voor beleidsmedewerker is 192 aantal uren per jaar.

De uren zijn ruim maar het uitdagende en mooie werk binnen de Boerderij vraagt deze intensieve coaching. Ook is er een verdeling van het aantal uren coaching per locatie.

De boerderij is een locatie welke net is geopend. Hierdoor worden er naar verhouding meer uren coaching ingezet ten behoeve van het pedagogisch klimaat, het omgaan met sociale integratie en het pedagogisch handelen conform pedagogisch beleid. De coaches houden een register bij om de werkzaamheden en uren te turven. Coach Shannon coacht meer uren per week de pedagogisch medewerkers op de Boshoeve omdat dit de grootste locatie is. Uit ervaring blijkt de NSO Boshoeve minder uren coaching nodig te hebben. Coach Marin coacht de meeste uren op de Boerderij, relatief meer vanwege de start van een nieuw team op de Boerderij.

Coach Marin voert zowel coaching op de werkvloer als persoonlijke coaching uit. Zij werkt op de locatie de Boerderij. 6 uren per week x 52 weken= 312 uren per jaar voor de Boerderij

Coach Shannon richt zich met name op de coaching van de medewerkers van de Boshoeve en Boshuisje. De verdeling is als volgt:

8 uren per week voor de coaching op de Boshoeve

2 uur per week voor de coaching op het Boshuisje

Coach Eva richt zich op de persoonlijke coaching van alle medewerkers en het werken in teamverband. Zij is de inspirator voor het team. En biedt begeleiding op de werkvloer om de visie en de pedagogische wetenschap in praktijk te brengen. Zij bezoekt twee dagen per week de boerderij en drie dagen per week het Boshuisje en de Boshoeve.

8.2 De samenstelling van het team en de verschillende disciplines

Het team van de Boerderij heeft zijn eigen waardevolle team allemaal met hun eigen talenten en meerwaarde maar zij hebben ook contact met het team uit de Boshoeve. Teamuitjes, grote overleggen en studiedagen worden met elkaar gehouden. Alle medewerkers worden als 1 team gezien waarbij iedere medewerker zijn of haar eigen stamgroep heeft. De grootste groep medewerkers hebben de opleiding voor Pedagogisch werker niveau 3 of 4 gevolgd. Allen zijn gediplomeerd, volgen jaarlijks de EHBO en kinder-reanimatie en BHV. Ook zijn op HBO niveau geschoolde pedagogen aanwezig. Het team van de Boshoeve heeft vijf (kinder) verpleegkundigen in dienst. Zij werken boventallig op de groepen voor de kinderen met een extra zorgbehoefte. Op alle dagen zijn verschillende groepshulpen of ondersteuners aanwezig. Zij hebben een MBO-2 opleiding en verzorgen de ondersteunende taken binnen Bij de Boerderij. Op de Boerderij zijn vaste schoonmakers die de pedagogisch medewerkers ondersteunen in de dagelijkse hygiëne en de extra schoonmaakwerkzaamheden. De schoonmakers zijn tevens groepsondersteuners die bijvoorbeeld het vier-ogenprincipe invullen of extra handen bieden op de groep. Extra handen op de groep betekent dat zij helpen bij de voorbereiding en uitvoering van bijvoorbeeld een knutselwerkje. Extra tijd hebben voor een verhaaltje en extra ogen bieden tijden een uitstapje. De ondersteuners brengen geen kinderen naar bed en verschonen hen ook niet. Alle medewerkers spreken vloeiend Nederlands hebben een geldig VOG en zijn geregistreerd in het register kinderopvang.

Opleidingsplan

Het managementteam heeft tevens als doel om de pedagogisch medewerkers in te zetten daar waar hun kwaliteiten het best tot hun recht komen. De pedagogisch medewerkers hebben een individueel ontwikkelplan. Persoonlijke doelen, waardering, opleiding of verdiepingsmogelijkheden, uitbreidingen in verantwoordelijkheden of aanpassing in werkzaamheden, zijn vaste onderwerpen in de jaarlijkse gesprekken met de pedagogisch medewerkers. Iedere pedagogisch medewerker ontvangt ten minste 2 keer per jaar een training, workshop of opleiding.

In het bijzonder worden de pedagogisch medewerkers van de babygroepen geschoold in het werken met baby's. Deze doelgroep vraagt een specifieke aandacht en kennis waardoor een babyspecialisatietraining wordt gevolgd door iedere pm-er op de babygroep. Tevens hebben de medewerkers van de babygroep Video Interactie ontvangen om inzicht te krijgen in de kleine communicatie van de baby's en de interactie van de medewerker.

Eva Toele heeft vanuit een duidelijke visie en overtuiging Bij de Boerderij opgezet. Al tijdens het eerste sollicitatiegesprek wordt deze visie besproken en bekeken of de sollicitant zich hierin kan vinden. Daarnaast onderbouwd de gedragscode de visie, de werkwijze op Bij de Boerderij en juiste

manier van omgaan met elkaar, de kinderen en ouders. Iedere medewerker ondertekent deze gedragscode.

De pedagogisch medewerkers

In de Boerderij aanwezige pedagogisch medewerkers houden zich bezig met taken die direct met de kinderen te maken hebben. Zij doen dit met veel plezier en enthousiasme. De pedagogisch medewerkers zijn het gezicht van Bij de Boerderij: door de houding, intonatie en acties van de pedagogisch medewerkers wordt er een veilig en positief klimaat op de boerderij geboden. De medewerkers werken conform het pedagogisch beleidsplan en alle andere documenten beschreven in het KMS. Zij vormen het hart van de Boerderij.

Preventiemedewerker

Op de Boerderij is tevens een preventiemedewerker aanwezig. Zij draagt zorg voor de actualisatie van de risico-inventarisaties en implementatie van het nieuwe beleid Veiligheid en Gezondheid. Dit gebeurt jaarlijks, na een verandering in bijvoorbeeld meubels op een groep of na een ongevallenregistratie welke meerdere malen is voorgekomen of ernstig is. De risico-inventarisatie scan wordt aangepast om de risico's te vermijden en de veiligheid te vergoten. De preventiemedewerker bespreekt per groep met alle teamleden de veiligheidsscan en de daarbij behorende grote risico's. De preventiemedewerker heeft een actieve controlerende rol in de uitvoering van het beleid en scan. Zeer actuele en belangrijke protocollen zoals: grensoverschrijdend gedrag, meldcode kindermishandeling, protocol vermissing ed, brengt de preventiemedewerker onder de aandacht en geeft uitleg. De preventiemedewerker draagt zorg voor de naleving van de hygiëne code voor kleine zorginstellingen en het RIVM. De preventie medewerker is er ook voor de veiligheid van de medewerker. ARBO wetten en regels worden gecontroleerd een zonnodig meubilair ed aangepast. Tevens adviseert zij de medewerkers in de juiste tiltechnieken, omgaan met zwangerschap en ziekte etc.

Invalkrachten

Op de Boerderij wordt zoveel mogelijk gewerkt met medewerkers die een dag/dagen extra werken om ziekte en verlof op te vangen. Bij onverwachte afwezigheid vallen Lydia, Eva en Wendy in om de eerste opvang te regelen. Zodoende is er tijd om een pedagogisch medewerker te regelen. Lydia, Eva en Wendy kennen alle kinderen van de groepen en kunnen hierdoor goed een invalkracht zijn.

Vrijwilligers

Op Bij de Boerderij is geen vrijwilliger aanwezig.

Stagiaires

Mensen in opleiding worden een kans geboden bij de Boerderij als zij in ieder geval een paar maanden mee kunnen draaien. Snuffelstages worden niet gedaan vanwege de korte duur. Stagiaires zijn altijd boventallig op de groep aanwezig en hebben allen een VOG. De stagiaires volgen een MBO-opleiding (Pedagogisch werkende, of verzorgende) of een HBO-opleiding (SPH). Er is maximaal 1 stageplaats aanwezig per groep. Ook is er 1 verpleegkundige stagiaire in het zorgteam aanwezig. Een stagiaire heeft een vaste begeleider die dezelfde of hogere opleiding heeft gevolgd. De begeleider van de stagiaire beoordeelt de deskundigheid en vaardigheid om taken toe te wijzen. De stagiaire begint observerend op de groep om vervolgens (naar gelang de opleiding vraagt) de taken op te bouwen. De werkzaamheden die de stagiaire uitvoert zijn in principe conform hetgeen hij/zij wordt opgeleid. Dus een stagiaire die leert voor het vak van pedagogisch medewerker moet deze

werkzaamheden (leren)uitvoeren. Maar altijd onder toezicht van de begeleider en alleen zelfstandig indien de begeleider inschat dat de stagiaire dit zelfstandig kan. Een stagiaire staat in principe boventallig op de groep, nooit alleen en mag niet openen en sluiten. Alleen onder bepaalde regelgeving en met een geldige arbeidsovereenkomst, mag een stagiaire intallig staan. Deze situaties worden hieronder beschreven. Een stagiaire mag pas kinderen verschonen en naar bed brengen indien zij langer dan 1 maand op de groep aanwezig is en vertrouwd is met de kinderen. Een stagiaire mag wel direct meedoen met activiteiten, uitstapjes en aan tafel eten. Een stagiaire draait mee in het dagelijkse ritme van het kinderdagverblijf en voert voldoende werkzaamheden uit conform hetgeen in de studiegids is beschreven. De stagiaire heeft nog geen verantwoordelijkheden voor de kinderen, uiteraard wel voor haar eigen leerproces. Een stagiaire mag geen medicijnen toedienen en niet temperaturen. De stagiaire vult geen peuterestafettes in voor de overdracht naar de basisschool. Andere observaties mogen alleen onder begeleiding en toezicht van de begeleider worden uitgevoerd als de opleiding dit vraagt en na toestemming van ouders. De stagiaire dient op de hoogte te zijn van het pedagogisch werkplan en de veiligheid en hygiëne richtlijnen en hiernaar te werken. Er zijn geen BBL-ers aanwezig.

Verantwoordelijkheden en de minimale eisen van de stagiaire op de groep

De verantwoordelijkheden van de stagiaire groeien gedurende het stagejaar van de stagiaire. Dit is afhankelijk op welke groep de stagiaire stageloopt en in welke jaar de stagiaire zich bevindt. Indien de stagiaire de MBO-opleiding tot pedagogisch werker volgt:

De minimale eisen van de stagiaire zijn:

Eerste jaar stagiaire is altijd volledig boventallig

De stagiaire mag nooit alleen met de kinderen alleen staan op de groep of buiten, altijd met een gediplomeerd pedagogisch medewerker. De stagiaire mag geen kinderen alleen ophalen van de scholen. De stagiaire mag in het begin geen kinderen uit bed halen of in bed doen en geen flesjes maken. (dit hangt samen met de groei van de stagiaire en vorderingen in het leerjaar)

Tweede leerjaar is de stagiaire gedeeltelijk inzetbaar.

De stagiaire mag nooit alleen met de kinderen alleen staan op de groep of buiten staan, altijd met een gediplomeerd pedagogisch medewerker. De stagiaire mag geen kinderen alleen ophalen van de scholen.

Derde leerjaar kan de stagiaire volledig inzetbaar zijn.

De stagiaire mag alleen met de kinderen op de groep of buiten staan. De stagiaire gaat op de helft van haar/zijn leerjaar meer verantwoordelijkheden dragen/krijgen. De praktijkopleider kijkt (naar eigen inzicht) welke verantwoordelijkheden zij/hij kan dragen in het laatste half jaar van het leerjaar.

Formatieve inzet stagiaires ³

Vanaf het tweede jaar mag een BOL stagiaire op de eigen locatie als tweede formatief worden ingezet bij ziekte en in schoolvakanties. Deze stagiaires hebben hiervoor een arbeidsovereenkomst conform CAO. Vooraf aan de formatieve inzet bepaalt de Boshoeve of de stagiaire hiervoor bekwaam is (stagebeleid). De formatieve inzet is alleen in de volgende situaties:

1. Bij ziekte van een pedagogisch medewerker.

³ Besproken en geaccordeerd in de OC vergadering 27-10-2022

2. Tijdens schoolvakanties van de student.
Daarvoor gelden de volgende voorwaarden:
  1. De mbo-student mag nooit alleen op de groep staan, behalve tijdens pauzes;
  2. De mbo-student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar;
  3. De mbo-student kan uitsluitend worden ingezet op de eigen stagelocatie.

Voor de HBO- stagiaires en verpleegkundige stagiaires gelden eigen voorwaarden in verantwoordelijkheden die per student worden beoordeeld. Een HBO-student die na afronding als pedagogisch werker mag worden ingezet, mag ook als tweede formatief worden ingezet bij ziekte van de pm-er. Andere stagiaires alleen boventallig. Voor meer informatie: zie stagebeleid.

8.3 Continu screening van alle medewerkers

Ten behoeve van de veiligheid moeten mensen die in de kinderopvang werken in bezit zijn van een verklaring omtrent gedrag (VOG). Alle medewerkers continu gescreend op strafbare feiten. Dit betekent dat strafrechtelijke gegevens in het Justitieel Documentatie Systeem dagelijks worden vergeleken met een bestand van mensen die werken in de kinderopvang. Als lijkt dat een medewerker een bedreiging vormt voor de veiligheid van de kinderen, gaat er via de gemeente en GGD een signaal naar Bij de Boerderij.

Bij de Boerderij stelt de medewerker direct op non-actief en is het beëindigen van de arbeidsovereenkomst een logisch gevolg. De vrijwilligers vragen om de twee jaar hun VOG opnieuw aan. Stagiaires zijn niet langer dan 1 jaar in huis. Alle medewerkers zijn in het personenregister ingevoerd ook de klusjesman, degene die de brandmeldinstallatie controleert en gehandicapten die dagbesteding in Bij de Boerderij ontvangen. Iedereen die woont of werkt of structureel aanwezig is op Bij de Boerderij/Boshuisje, hebben zich ingeschreven in het personenregister kinderopvang. Op die manier kan de overheid vaste en tijdelijke medewerkers continu screenen. Dit bevordert de veiligheid binnen de kinderopvang.

Hoofdstuk 9 Veiligheid en Gezondheid

In de Boerderij geldt het beleid Veiligheid en Gezondheid. Enkele belangrijke onderwerpen in het kort:

Bij de Boerderij beschikt over een zuiverend luchtventilatiesysteem en CO2 meters in iedere ruimte van de peutergroep en babygroep. Deze meters monitoren in iedere ruimte apart het CO2 gehalte en bij verhoging van het CO2 gehalte wordt de onzuivere lucht afgezogen om frisse lucht toe te laten. De groepen van Bij de Boerderij hebben vloerverwarming waardoor de vloer comfortabel aanvoelt.

Gezondheid wordt ook gewaarborgd door een goede hygiëne. Bij de Boerderij is in het bezit van een RiVM handleiding met richtlijnen op het gebied van gezondheidsrisico's. Hieronder vallen onderwerpen als: schoonmaak, warmtebestrijding en hygiëne. De pedagogisch medewerkers kennen de inhoud hiervan in grote lijnen en passen deze toe. Jaarlijks wordt door de pedagogisch medewerkers een controle gedaan op de groep. Alle onderwerpen met betrekking tot gezondheid worden gescreend. De verbeterpunten worden in actieplannen omgezet en uitgevoerd. Alle groepen worden jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De rapporten worden besproken met de oudercommissie en liggen voor u ter inzage op de Boerderij en zijn ook te lezen op de website <https://www.landelijkregisterkinderopvang.nl> onder de Boshoeve.

Hygiëne en lichamelijke verzorging

Voor en na iedere maaltijd worden de handjes gewassen en na het eten ook het gezicht schoongemaakt met een schone washand. Gedurende de hele dag worden alle neuzen gepoetst met tissues. We leren uw kind om na het gebruik van het toilet zijn handen te wassen en deze te drogen met een schone of papieren handdoek. Op de Boerderij doen we er alles aan wat binnen onze mogelijkheden valt, om te voorkomen dat uw kind ziek wordt tijdens zijn verblijf op de Boerderij. Het veelvuldig reinigen van de vloeren, extra schoonmaak en desinfectie van het speelgoed en meubilair en een goede handhygiëne van de medewerkers. Ook leren we uw kind een hoest- en niesdiscipline aan. We oefenen hiermee door het voordoen en vertellen: we niezen en hoesten in de elleboogholte etc. Ook voor het bewaren en bereiden van voedsel zijn diverse richtlijnen opgesteld. Tevens gelden er strenge eisen met betrekking tot bereiding van voedsel en het bewaren van voedsel. Een ziektebeleid is tevens noodzakelijk om verspreiding van ziektes te voorkomen.

9.1 Ziektebeleid

Omdat in de praktijk blijkt dat het lastig vast valt te stellen wanneer een kind ziek is, hanteren we de richtlijnen zoals opgesteld door de RiVM. Bij Bij de Boerderij is de definitie van ziek zijn als we uw kind dat ziek is onvoldoende aandacht kunnen geven binnen het groepsproces waarin uw kind zich die dag bevindt. Dat kan zijn dat uw kind koorts heeft, en/of zich ziek voelt, pijn heeft, hangerig of huilerig is en zorg en aandacht nodig heeft die wij op Bij de Boerderij niet voldoende kunnen bieden. Zieke kinderen kunnen niet worden opgevangen. Bij de Boerderij beoordeelt niet alleen uw zieke kind, maar ook het welzijn van de andere kinderen op de groep. Op de website vindt u een overzicht met de regels omtrent handelen indien een kind verschijnselen van een bepaalde ziekte vertoont.

Als uw kind ziek wordt, wordt er contact met u opgenomen (we kijken dan samen naar wat goed is voor uw kind). Als het een spoedgeval of ongeval betreft wordt er door de pedagogisch medewerker direct gehandeld. Zij kan eventuele hulp vragen aan de aanwezige kinderverpleegkundigen van Bij de Boerderij. Bij twijfel over het handelen bij verwonding, wordt de dichtstbijzijnde huisarts of EHBO-

post bezocht, of ambulance gebeld. Hiervan wordt u direct op de hoogte gesteld. Wij verwachten van u dat u (of een achterwacht) altijd bereikbaar bent.

Als uw kind ziek is en niet naar Bij de Boerderij komt, wordt van u verwacht dat u uw kind zo spoedig mogelijk ziek meldt.

Infectieziekten

Als uw kind een besmettelijke ziekte heeft moeten de pedagogisch medewerkers van Bij de Boerderij direct door u op de hoogte worden gesteld. Een kind met een besmettelijke ziekte mag op grond van de gemeentelijke verordening niet in een kinderdagverblijf blijven. Hiervan moet Bij de Boerderij in sommige gevallen melding doen aan de GGD en aan de andere ouders. Ouders hebben het recht te weten welke besmettelijke ziektes er op de groep zijn waargenomen. Dit moet dus zichtbaar worden vermeld. Als er bij uw kind op de groep een infectieziekte wordt gesignaleerd, wordt direct contact met u opgenomen, met het verzoek uw kind z.s.m. op te halen van de groep. Uw kind blijft dan thuis tot het geheel van de ziekte is hersteld. Broertjes of zusjes waarvan zeker is dat ze niet zijn besmet, kunnen van de opvang gebruik blijven maken.

Medicijnverstrekking en voorbehouden handelingen

Als uw kind medicatie op doktersvoorschrift nodig heeft dient u gebruik te maken van de 'overeenkomst medicijntoediening en paracetamolverstrekking'. Op deze overeenkomst staat vermeld wanneer het medicijn moet worden toegediend en in welke hoeveelheid. Dit formulier vindt u op de website of op de groep. U ondertekent dit formulier. De medicijnen worden door u aangeleverd in de officiële verpakking, met Nederlandstalige gebruiksaanwijzing en met een doktersvoorschrift*. Dit om misverstanden te voorkomen. Alleen dan mag de pm-er op de groep de medicijnen toedienen. Wij geven geen injecties.

Het protocol medicijnverstrekking van de Boerderij schrijft voor dat alle medicijnen boven een neusspray zoutoplossing worden gecontroleerd en gegeven door de aanwezige kinderverpleegkundige of bevoegde en bekwame pm-er op datum, naam, juiste medicijn en hoeveelheid. Meerdere pm-ers volgen jaarlijks de training voor het veilig geven van medicatie. Zij mogen naast de verpleegkundige ook medicijnen geven. De medicijnen worden afgetekend na de gift.

Voorbehouden handelingen

Voorbehouden handelingen worden alleen uitgevoerd door de kinderverpleegkundigen van Bij de Boerderij. De pm-ers geven alleen na toestemming van ouders en na een volledige inwerkperiode vocht/voeding via een MIC-Key button. Sondevoeding via de neus wordt gegeven door de kinderverpleegkundige. Risico-volle handelingen worden alleen uitgevoerd door de kinderverpleegkundige met een geldige autorisatie op deze handeling. Jaarlijks worden de kinderverpleegkundigen geautoriseerd en oefenen zij middels een cursus de risicovolle en voorbehouden handelingen.

EHBO

Iedere pm-er binnen Bij de Boerderij volgt de kinder- EHBO en reanimatie via het Oranje Kruis. Deze wordt via Bij de Boerderij geregeld. In iedere groep is een gecertificeerde EHBO-koffer aanwezig. De inhoud hiervan wordt regelmatig gecontroleerd en zo nodig aangevuld door de verpleegkundigen. Bij de Boerderij zorgt ervoor dat alle pedagogisch medewerkers in bezit zijn of komen van een

(kinder)EHBO diploma. Naast een EHBO-koffer zorgt Bij de Boerderij ook voor: zinkzalf, Calendulacrème, Sudo crème, Arnicazalf en zonnebrandcrème. Dit alles zit bij de prijs die u voor de opvang betaalt inbegrepen.

* **Het op eigen initiatief geven van geneesmiddelen/zelfzorgmiddelen, betekent dat we zelf de diagnose stellen. Het stellen van een diagnose is voorbehouden aan een arts. Bovendien zijn wij niet op de hoogte van eventuele bijwerkingen. Daarom is gekozen dat geneesmiddelen (inclusief paracetamol) alleen op voorschrift van een arts worden gegeven.**

Ongevallenregistratie

Ongevallen kunnen overal gebeuren, ook op de opvang. Natuurlijk proberen we de risico's op ongevallen zoveel mogelijk te beperken. Denkt u bij een ongeval bijvoorbeeld aan een kind dat is gestruikeld over een drempel en daarbij zijn knie heeft geschaafd of een bult op zijn hoofd heeft. Pedagogisch medewerkers dienen zo'n ongeval te registreren, zij vullen hiervoor een ongevallen-registratieformulier in. Deze ongevallenformulieren worden op kantoor bewaard en jaarlijks geïnterpreteerd. Dit heeft als doel te onderzoeken waar risicofactoren liggen en hoe deze risico's kunnen worden weggenomen. De oudercommissie krijgt ook de ongevallen registraties te lezen om zodoende advies te kunnen geven en goed op de hoogte te zijn.

Brand en ontruiming

Nergens is en om de Boerderij mag worden gerookt. Binnen mogen geen kaarsen ed worden gebrand en Bij de Boerderij heeft geen gasaansluiting. Dit om brand te voorkomen. Op de Boerderij hangen een plattegronden en de vluchtroutes op een goed zichtbare plek. De vluchtroute voor in geval van brand of andere calamiteit staat op deze plattegrond duidelijk aangegeven. Tevens is een ontruimingsplan aanwezig. Iedere kdv groep heeft een evacuatie bed en een deur direct naar buiten in de groep. Lydia Angenent is gediplomeerd BHV-er en brandmeld-installatiebeheerder en regelt de jaarlijkse ontruimingsoefening. Protocol brandveiligheid van Bij de Boerderij beschrijft deze ontruimingsoefening.

Ongewenst gedrag en vier-ogenprincipe

Ten behoeve van de veiligheid is het vertonen van gewenst, kundig en liefdevol gedrag van de medewerkers zeer belangrijk. Ongewenst gedrag in welke vorm dan ook wordt met de pm-er besproken. Tevens hangen hier consequenties aan. Het protocol voor ongewenst gedrag geeft duidelijk richtlijnen in het signaleren en omgaan met ongewenst gedrag van medewerkers. Op het KDV geldt het vier-ogenprincipe. In het beleid veiligheid en gezondheid staan de maatregelen uitgebreid beschreven. Hoofdregeel is dat iedere pm-er (ook op de NSO) ten alle tijden te horen of te zien is.

Uitstapjes

Uitstapjes kunnen een meerwaarde hebben voor de kinderen en de groep. Tijdens de schoolvakanties kan een uitstapje bijvoorbeeld een vakantiegevoel versterken bij de kinderen van de naschoolse opvang. Het bezoek aan een bijgelegen speeltuin kan juist voor de peuters weer een uitdaging bieden in het (leren) bewegen. Het bezoek aan een moestuin geeft weer nieuwe leerervaringen. Maar het vervoer en verplaatsen van kinderen is 1 van de meest risicovolle handelingen binnen de kinderopvang. Het beleid Veiligheid en Hygiëne en het beleid uitstapjes geven hier dan ook uitgebreid aandacht aan. Er is duidelijk beschreven welke uitstapjes per leeftijdsgroep mogen worden uitgevoerd en met welk vervoersmiddel. De OC heeft hierin een belangrijke

adviserende rol. Alle locaties van de Boshoeve hebben een zeer grote natuurlijke tuin en moestuinbakken. Veelal kan er in de tuin al bereikt worden wat in een uitstapje gezocht wordt. De noodzaak voor een uitstapjes, zeker bij de peuters, is hierdoor minder groot. De babygroepen gaan nooit op een uitstapje. Ouders geven toestemming in het ouderportaal voor de uitstapjes. Lees het beleid Uitstapjes aandachtig voor en neem de checklist af alvorens op stap te gaan.

Slotwoord

Dit beleidsplan wordt jaarlijks met de oudercommissie besproken. Zo nodig wordt het beleidsplan herzien en waar nodig aangepast. Hierbij wordt gekeken naar de gang van zaken, de ingevulde en besproken 'wat-kan-beter' formulieren, input van de oudercommissie en de reactie en beoordeling van de GGD en de uitslag van de interne en externe audit.

Ik hoop dat u een inzicht heeft gekregen in het reilen en zeilen op Bij de Boerderij. De kwaliteit, de visie en het team. Bovenaan staat het plezier die het hele team heeft in het werk en de liefde voor uw kind. Het is een feestje om dit iedere dag te mogen zien bij het team. Ik hoop dan ook met mijn team een beleid neer te zetten waarin onze bijzonderheid duidelijk naar voren komt. Elk kind is bijzonder! Dit willen we in alle facetten van onze kinderopvang uitstralen.

Met een hartelijke groet,

Eva Toele

Directeur Bij de Boerderij en

De Boshoeve

Bijlage 1

Stappenplan

Bij de Boerderij hanteert een stappenplan indien er een signalering is omtrent problemen in het welbevinden of ontwikkeling waarbij geen vermoeden voor kindermishandeling aan de orde is.

Stap 1 Signaleren

- Signaal/diagnose vanuit de observatieblad/volgsysteem
- Aanpassen van pedagogisch handelen
- Conclusie >> geen verdere actie nodig
>> verder met stap 2

Stap 2 Verhelderen (pedagogisch medewerker, pedagogische coach in adviserende rol voor pm-er)

- Diagnose uit observatie/volgsysteem gebruiken
- Ouders informeren/vragen naar de thuissituatie
- Observatie door pedagogisch medewerker of door orthopedagoog van Bij de Boerderij.
Conclusie >> geen verdere actie nodig
>> verder met stap 3

Stap 3 Vervolggesprek met ouders (pedagogisch medewerker, orthopedagoog en/of pedagogische coach)

- Zorgen aankaarten; bespreken van signalering en observering
- Toestemming vragen (indien nodig) om derden te benaderen
- Handelingsplan opstellen

Stap 4 Vervolggesprek met ouders (pedagogisch medewerker en orthopedagoog en/of pedagogische coach)

- Evaluatie handelingsplan

Stap 5 Derden benaderen (orthopedagoog)

- Bij derden gaat het vrijwel altijd om de JGZ. Wanneer deskundige hulp nodig is gaat dit ook altijd via de JGZ en/of de huisarts. Doel is zo vroeg mogelijk een beeld van de situatie te krijgen, zodat tot een passende aanpak besloten kan worden.
- Een kind kan worden aan gemeld voor Integrale Vroeghulp van MEE. Aanmelding door JGZ, ouders of orthopedagoog
- Alert4you kan worden ingezet voor advisering pm-ers

Stap 6 Afronding

- Zorgtraject afsluiten
- Of terug naar stap 4

Stap 7 Verwijzen door orthopedagoog

- Afhankelijk van de zorg, minimaal 6 weken voor vertrek
- Overdracht naar de basisschool
- Plaatsing op bijv MKD